

Συγγραφική Ομάδα ΕΚΠΑ

Ελληνική Γλώσσα

Οι αξίες μας: **Βοήθεια**

2η Τάξη Δημοτικού

Τετράδιο Εργασιών

2ο τεύχος

Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης

Συντονιστής/τρια / Αξιολογητής/τρια

Αξιολογητής/τρια

Αξιολογητής/τρια

Τεχνικός Εμπειρογνώμονας

Επικουρικός Εμπειρογνώμονας

**Υπεύθυνος/η Διδακτικού Πακέτου για το Ινστιτούτο
Εκπαιδευτικής Πολιτικής**

Γεωργία Ρογάρη
Εν ενεργεία εκπαιδευτικός

Ευανθία Πεσματζόγλου
Εν ενεργεία εκπαιδευτικός

Βασιλική Σύλβια Δεληγιαννίδου
Εν ενεργεία εκπαιδευτικός

Παναγιώτα Γιαννοπούλου
Πτυχιούχος Πληροφορικής

Ειρήνη Σταυριανού
Πτυχιούχος τεχνολογίας γραφικών τεχνών

Σταυρούλα Βούρβουλη
Σύμβουλος Β' ΙΕΠ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Συγγραφική Ομάδα ΕΚΠΑ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών**

Σειρά: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ

Ελληνική Γλώσσα

Οι αξίες μας: **Βοήθεια**

2η Τάξη Δημοτικού

Τετράδιο Εργασιών

1ο τεύχος

Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης της Περιουσίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΚΠΑ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνος Πράξης

Διονύσιος Μουρελάτος

Σύμβουλος Α' του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αναπληρωτής Υπεύθυνος Πράξης

Στυλιανός Μαυρατζάς

Σύμβουλος Α' του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

Συντελεστές

Επιστημονική υπεύθυνη: Ευγενία Μαγουλά Καθηγήτρια Γλωσσολογίας ΕΚΠΑ

Υπεύθυνος έργου: Νικόλαος Θωμαΐδης Καθηγητής Αναλυτ. Χημείας ΕΚΠΑ, Πρόεδρος ΕΑΔΠΠΑ

Συντονισμός Δημοτικού: Γεωργία Στύλου Δρ. Εφαρμοσμένης γλωσσολογίας ΠΕ70 & Ευγενία Μαγουλά

Συντονισμός 2ης τάξης: Μαριγώ Πασπαλιάρη ΜΑ ΠΕ70

Συγγραφική ομάδα 2ης τάξης: Μαριγώ Πασπαλιάρη, Ευγενία Μαγουλά, Γεωργία Στύλου, Μυρτώ Γιαννάκη ΜΑ ΠΕ70, Όλγα Ξαντινίδου ΜΑ ΠΕ70, Αναστασία Ξυνογαλά ΠΕ70, Μαγδαληνή Παπάζογλου ΠΕ70

Επιμέλεια ύλης Λεξιλογίου: Αγγελική Ευθυμίου Καθηγήτρια Γλωσσολογίας Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Κριτική Ανάγνωση: Νεφέλη Γκάτσου Δρ. Γλωσσολογίας

Συμβουλευτική ομάδα σε ειδικά θέματα: Ευγενία Βασιλάκη Αν. Καθηγήτρια Γλωσσολογίας Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Χρύσα Κουράκη Δρ. Παιδικής Λογοτεχνίας Επικ. Καθηγήτρια, Αλεξία Ορφανού Δρ. Παιδαγωγικής ΕΔΙΠ ΕΚΠΑ

Εικονογράφηση: Ανδρέας Κιτανίδης

Σχεδιασμός, οπτική επιμέλεια & σελιδοποίηση: Νικολέττα Βασιλείου

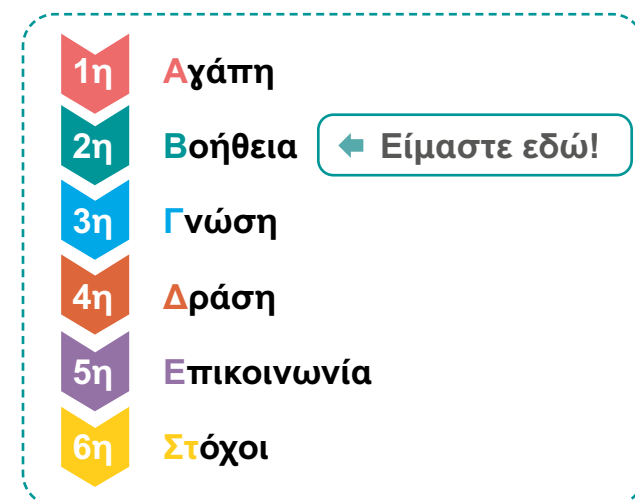
Ηχογραφήσεις: Εργαστήριο Μουσικής, Ακουστικής Τεχνολογίας, Τμήμα Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ: Αναστασία Γεωργάκη Καθηγήτρια, Ιωάννης Μαλαφής ΕΔΙΠ, Βίκτωρ Ματέλα ΜΑ

Δημιουργία ειδικών Ψηφιακών Μαθησιακών Αντικειμένων: Μαριγώ Πασπαλιάρη, Μυρτώ Γιαννάκη, Όλγα Ξαντινίδου, Αναστασία Ξυνογαλά, Μαγδαληνή Παπάζογλου

Συντονισμός & Τεχνική Επιμέλεια Ψηφιακών Μαθησιακών Αντικειμένων: Κωνσταντίνος Τσιμπάνης Μηχανικός Πληροφορικής ΕΚΠΑ

Δικαιούχος συγγραφής: ΕΑΔΠΠΑ-Εκδόσεις ΕΚΠΑ

Σειρά ΕΚΠΑιδευτικά: «Οι αξίες μας»

Περιεχόμενα

5. Ο πλανήτης Γη, το σπίτι μας

5.1 Οι εποχές στήνουν χορό

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

5.2 Σκεφτόμαστε οικο-λογικά!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

5.3 Στην εποχή των δεινοσαύρων

5.4 Επανάληψη

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

6. Οδηγούμε - Περπατούμε - Ασφαλώς κυκλοφορούμε

6.1 Κυκλοφορώ με ασφάλεια!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

6.2 Ένας κόσμος που κινείται

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

6.3 Μετακίνηση με φαντασία και συναίσθημα

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

6.4 Επανάληψη

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

7. Βιβλιοταξίδια

7.1 Πώς δημιουργείται ένα βιβλίο

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

7.2 Στη βιβλιοθήκη...

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

7.3 Διαφορετικές, παράξενες βιβλιοθήκες του κόσμου

7.4 Επανάληψη

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

8. Από την Ελλάδα... παντού

8.1 Η ζωή στην πόλη και στο χωριό

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

8.2 Ταξίδια ονειρεμένα!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

8.3 Ταξίδια μαγικά, ταξίδια διαφορετικά

8.4 Επανάληψη

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

7 Βιβλιοταξίδια σελ. 44

Λεξιλόγιο	Γραμματική	Ορθογραφία
7.1 Πώς δημιουργείται ένα βιβλίο σελ. 44		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ζευγάρια επιθέτων με ουσιαστικά 2. Οικογένεια λέξης «φαντασία» 3. Σύνθετες λέξεις με «γράφω» 4. Σημασία σύνθετων λέξεων με «βιβλίο» 5. Παραγωγή - σύνθεση λέξεων 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Προσωπική αντωνυμία αδύνατοι τύποι 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Σύνθετες λέξεις με «γράφω, βιβλίο»
7.2 Στη βιβλιοθήκη... σελ. 51		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Αλφαβητική σειρά 2. Κατηγορίες βιβλίων 3. Οικογένεια της λέξης: «δανείζομαι» 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Θηλυκά ουσιαστικά σε -α 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Θηλυκά ουσιαστικά σε -α 2. Τύποι οριστικού άρθρου -της, -τις, -τον, -των
7.3 Διαφορετικές, παράξενες βιβλιοθήκες του κόσμου σελ. 55		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ερμηνεία φράσεων 	-	-
7.4 Επανάληψη σελ. 57		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ρήματα ή φράσεις για ένα βιβλίο 2. Σύνθετες λέξεις με «γράφω, βιβλίο» 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Προσωπική αντωνυμία αδύνατοι τύποι 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Καταληκτική ορθογραφία

8 Από την Ελλάδα...παντού σελ. 62

8.1 Η ζωή στην πόλη και στο χωριό σελ. 62		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Οικογένεια λέξης: «ταξίδι» 2. Χρήση λεξικού: «κατεύθυνση» 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ρήματα στο απλό παρελθόν 2. Ρήματα στο απλό μέλλον 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κλίση ρημάτων στο παρελθόν 2. Καταλήξεις σε -ίσα, -σα, -ψα, -ξα
8.2 Ταξίδια ονειρεμένα! σελ. 67		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Οικογένεια λέξης «ουρανός, χωριό, κατοικία, πολίτης, ταξιδεύω» 2. Δάνειες λέξεις διαφορές επιστολής- email 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αρσενικά ουσιαστικά σε -ας και -ους 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Καταλήξεις σε -ίσα, -σα, -ψα, -ξα 2. Δάνειες λέξεις
8.3 Ταξίδια μαγικά, ταξίδια διαφορετικά σελ. 72		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Λέξεις για το βουνό και τη θάλασσα 	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κεφαλαία - πεζά
8.4 Επανάληψη σελ. 75		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Φράσεις για «χωριό - πόλη» 2. Οικογένεια λέξης «ταξίδι» 3. Συμφωνία επιθέτου ουσιαστικού 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Κλίση ρημάτων στο απλό παρελθόν 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Καταλήξεις ρημάτων σε απλό παρελθόν

Η παρέα μας

Σύμβολα

ακουστικό κείμενο

παραγωγή προφορικού λόγου

κατανόηση γραπτού λόγου

συνεργασία σε προφορικό και γραπτό λόγο

κατανόηση προφορικού λόγου

παραγωγή γραπτού λόγου

Λεξικό

σκέφτομαι - ιδέα

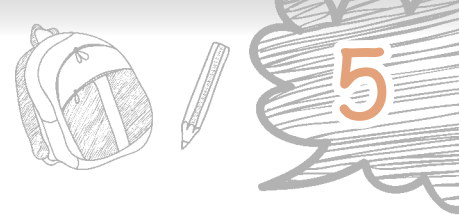
παρατηρώ, ενώνω, κυκλώνω

δημιουργική δραστηριότητα

άσκηση ορθογραφίας

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1 Δημιουργούμε φράσεις και φτιάχνουμε προτάσεις.

1. ο βροχερός γ
2. οι δυνατές
3. το φυσικό
4. ο βόρειος
5. η ξαφνική

- α. φαινόμενο
- β. καταιγίδα
- γ. καιρός
- δ. αστραπές
- ε. άνεμος

1. ο βροχερός καιρός
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με **ρήματα**.

1. Σήμερα βρέχει (βροχή) πολύ δυνατά!
2. Όταν _____ (αστραπή), ο ουρανός φωτίζεται.
3. Άρχισε να _____ (ψιχάλα), πάρε ομπρέλα!
4. Όταν _____ (χιόνι), τα παιδιά παίζουν χιονοπόλεμο.
5. Σιγά σιγά _____ (σύνεφα) και ο ουρανός γίνεται γκριζος.

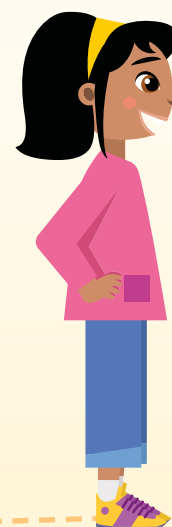

3 α. Κυκλώνουμε 9 λέξεις που ανήκουν στην οικογένεια «βρέχει - βροχή».

Β	Ρ	Ο	Χ	Ε	Ρ	Ο	Σ	Λ	Β
Ρ	Φ	Υ	Β	Ρ	Ο	Σ	Ε	Α	Ρ
Ε	Α	Β	Ρ	Ε	Χ	Ω	Ξ	Β	Ο
Μ	Β	Ρ	Ο	Χ	Ο	Υ	Λ	Α	Χ
Ε	Α	Σ	Χ	Ω	Χ	Π	Ε	Θ	Ο
Ν	Λ	Τ	Η	Β	Ρ	Ε	Χ	Ρ	Ν
Η	Β	Ρ	Ε	Χ	Ο	Μ	Α	Ι	Ε
Α	Δ	Ι	Α	Β	Ρ	Ο	Χ	Ο	Ρ
Χ	Ι	Ο	Ν	Ο	Β	Ρ	Ο	Χ	Ο

β. Συμπληρώνουμε με λέξεις από το κρυπτόλεξο.

1. Οι δυνατές _____ του φθινοπώρου ποτίζουν τα χωράφια.
2. Φοράω το κίτρινο _____ μου, πριν βγω έξω.
3. «Μην τσαλαβουτάς στα _____!» φωνάζει η μαμά της Ούμα.
4. Σήμερα είναι μια _____ μέρα και δεν θα παίξουμε στην αυλή.
5. Δεν μου αρέσει να _____, γι' αυτό θα μείνω στο σπίτι.

4 Σχηματίζουμε σύνθετες λέξεις και έπειτα προτάσεις προφορικά.

1. πρώτος + βροχή = πρωτοβρόχια
2. άνεμος + θύελλα = _____
3. πάγος + βουνό = _____
4. ήλιος + αχτίδα = _____
5. θάλασσα + ταραχή = _____
6. χιόνι + νερό = _____

5 Γράφουμε τους μήνες με μικρά γράμματα στη σωστή εποχή.

1. άνοιξη: _____
2. καλοκαίρι: _____
3. φθινόπωρο: _____
4. χειμώνας: _____

6 Λύνουμε το σταυρόλεξο των μηνών.

Οριζόντια

3. Ο μήνας του καλοκαιριού με τα περισσότερα γράμματα.
5. Ο πρώτος της άνοιξης.
8. Γιορτάζουμε τα Χριστούγεννα.
11. Κλείνουν τα σχολεία για καλοκαίρι.
12. Ο πιο «μικρός» του χρόνου.

Κάθετα

1. Ο πρώτος του χρόνου.
2. Τότε φτιάχνουμε στεφάνια με λουλούδια.
4. Τότε γιορτάζουμε την επέτειο του Πολυτεχνείου.
6. Μήνας της άνοιξης που αρχίζει με Α.
7. Ο μήνας του ΟΧΙ.
9. Ανοίγουν τα σχολεία.
10. Ο δεύτερος μήνας του καλοκαιριού.

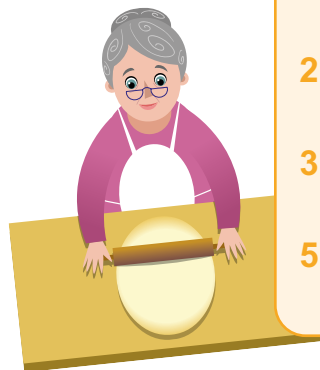

7 Τι σημαίνει η λέξη φύλλο; Συμβουλευόμαστε το λεξικό μας.

1. Η γιαγιά άνοιξε φύλλο για χορτόπιτα.
2. Τα τετράδια μου έχουν πενήντα φύλλα.
3. Το φθινόπωρο τα φύλλα είναι κίτρινα.
5. Τα φύλλα της ντουλάπας ανοίγουν δύσκολα.

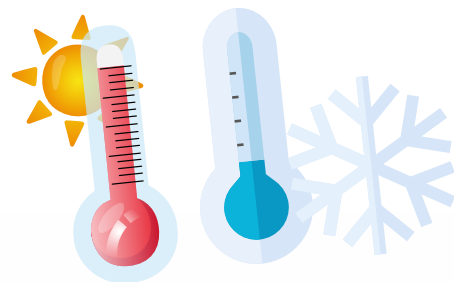

- α. σελίδες
- β. ζύμη
- γ. του δέντρου
- δ. οι πόρτες

8 α. Βρίσκουμε τα αντίθετα μέσα στο κείμενο «Χειμώνας στην Ξάνθη».

1. ζεστή → κρύα
2. αραιή → _____
3. πλατιοί → _____
4. άψητα → _____
5. λεπτά → _____

β. Συμπληρώνουμε με τις λέξεις που βρήκαμε.

1. Μου αρέσουν τα _____ .
2. Τον χειμώνα, τα δέντρα χάνουν τα _____ τους.
3. Τον χειμώνα φοράμε _____ .
4. Τα μου είναι _____!
Θα φορέσω τα γάντια μου.

9 Συμπληρώνω τους διαλόγους για τον καιρό.

έχει καύσωνα | μόνο συννεφιά | 2 βαθμούς

1. Αύριο θα βρέχει;
 Όχι, θα έχει _____.
2. Θα κάνει κρύο;
 Ναι, θα έχει _____.
3. Το καλοκαίρι, όμως, κάνει ζέστη.
 Μερικές φορές _____.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

10 Εντοπίζουμε και γράφουμε τα κύρια ονόματα.

βουνό | δήμητρα | δέντρα | όλυμπος | ρόδος | πότισμα
λύπη | πέμπτη | μήνας | μάιος | αθήνα | πάσχα

Κύρια ονόματα: _____

11 Συμπληρώνουμε τον διάλογο του Οδυσσέα με την Ούμα:

όχι | ναι | δεν | ~~ίσως~~ | πιθανόν | μάλιστα | βέβαια | μη | άραγε

- Οδυσσέα, θέλεις να πάμε σινεμά;
- ♦ _____ σήμερα. Ίσως πάμε αύριο το απόγευμα.
- _____ πώς θα είναι ο καιρός;
- ♦ _____ ξέρω. _____ να βρέχει. Να _____ ξεχάσεις την ομπρέλα σου!
- Θα πρέπει, _____, να ενημερωθούμε πρώτα.
- ♦ Α, _____, έχεις δίκιο! Ας δούμε το δελτίο καιρού!
- _____, καλή ιδέα!

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

12 Διαγράφουμε τη λέξη που δεν ανήκει στην ίδια οικογένεια.

- 1. πλανήτης | πλανητάριο | ~~πλυντήριο~~
- 2. οικολογία | εικόνα | οικογένεια
- 3. δάσκαλος | δάσος | δασοφύλακας
- 4. κύκλος | κύκνος | ανακύκλωση
- 5. κλίμα | κληματαριά | κλιματιστικό

13 Γράφουμε το επίθετο που ταιριάζει και σχηματίζουμε προφορικά προτάσεις.

καταπράσινος | επικίνδυνος | πολικός | καταστροφικός

	αρκούδες
	καταιγίδες
	πυρκαγιές
	δάσος

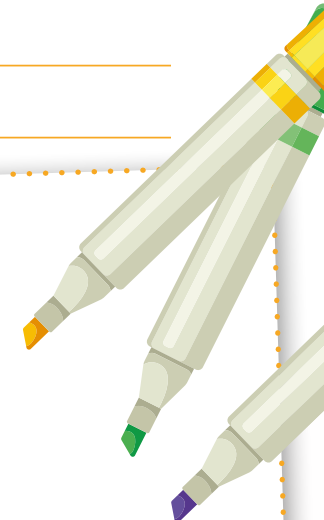
14 Γράφουμε έναν οδηγό ανακύκλωσης για το σχολείο.

1. Όταν βγαίνουμε από την τάξη, σβήνουμε τα φώτα.
2. Ρίχνουμε τις πλαστικές συσκευασίες _____
3. Ζωγραφίζουμε και στις δύο _____
4. Δεν πίνουμε νερό από _____
5. Βάζουμε το κολατσιό μας σε _____

15 Περιγράφουμε την πόλη που είδε η Πλαστικούρα και ζωγραφίζουμε.

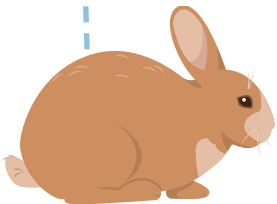

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ουσιαστικά ουδέτερα σε -μα

16 α. Συμπληρώνω το ουσιαστικό «βήμα» και παρατηρώ.

1. Το βήμα του λαγού είναι γρήγορο.
2. Η Άννα έκανε ένα μεγάλο _____ μπροστά.
3. Ο ήχος του βήματος ακούστηκε στο διάδρομο.
4. Τα _____ της γάτας δεν ακούγονται.
5. Μετράμε τα _____ στο παιχνίδι.
6. Ο χορός θέλει σωστό συντονισμό των βημάτων.

Το ίδιο κλίνονται και το μάθημα, το πρόβλημα, το κλίμα.

το βήμα (-μα)		
Ονομαστική / Αιτιατική	το βήμα	τα βήματα
Γενική	του βήματος	των βημάτων

β. Συμπληρώνω. Προσοχή στον τόνο!

Ενικός 😊	Πληθυντικός 😊😊 +
το βήμα	τα _____
το κλίμα	τα _____
το _____	τα προβλήματα
το σώμα	τα _____

17 Συμπληρώνουμε με τον σωστό τύπο.

Η αλλαγή του _____ (κλίμα) επηρεάζει τη ζωή του _____ (πλανήτης) Γη.

Τα _____ που φυτρώνουν στο _____ (χώμα) ξεραίνονται από τους καύσωνες. Η λύση του _____ (πρόβλημα) είναι απλή. Με μικρά καθημερινά _____ (βήμα), όπως κάνοντας, _____ μπορούμε να προστατεύσουμε το περιβάλλον.

18 Γράφουμε μια μικρή ιστορία με τις λέξεις. Δίνουμε έναν τίτλο:

πλαστικό μπουκάλι | θαλάσσια χελώνα | κύματα | ακτή | προστασία | περιβάλλον | κινδυνεύω | φροντίζω

Ο Ιάκωβος συναντά έναν δεινόσαυρο

Ο Ιάκωβος πήρε στα χέρια του το βιβλίο “Ο κόσμος των δεινοσαύρων”. Στο εξώφυλλο απεικονιζόταν ένας τεραστίων διαστάσεων δεινόσαυρος με κοφτερά και αμέτρητα δόντια. Με το που γύρισε την πρώτη σελίδα, το πάτωμα άρχισε να σειείται και γύρω στη βιβλιοθήκη όλα τα βιβλία να πέφτουν από τα ράφια. Ένας τρομερός θόρυβος ακουγόταν έντονα σαν βουητό από σμήνος εντόμων. Ο Ιάκωβος ούρλιαξε. «ΣΕΙΣΜΟΣ!!» Προσπαθούσε να περπατήσει στο πάτωμα που κουνιόταν και ανάμεσα στα βιβλία που έπεφταν, για να βγει από τον διάδρομο.

Κοίταξε προς τα πάνω και, σε δευτερόλεπτα, η γιγαντιαία πατούσα ενός τέρατος γκρέμιζε τη βιβλιοθήκη ακριβώς μπροστά του. «Ε-ε-ε-ε-ε-ε-ενας δεινόσαυρος...» κατάφερε να ψελλίσει.

Ο Ιάκωβος τον παρακολουθούσε σαστισμένος, όταν του ήρθε μία ιδέα. Βρήκε μια ολοκαίνουργια φλογέρα και ξεκίνησε να παίζει έναν σκοπό.

Ο δεινόσαυρος σταμάτησε. Άρχισε να χαμηλώνει το κεφάλι του προς το έδαφος. Ξαφνικά, ακούστηκε ένα μπουμ και ο δεινόσαυρος κάθισε κάτω, έβαλε το κεφάλι του μπροστά από τα πόδια του, έκλεισε τα μάτια και... κοιμήθηκε! Ο Ιάκωβος, από την τρομάρα του, συνέχιζε να παίζει φλογέρα μέχρι να σιγουρευτεί ότι ο δεινόσαυρος όντως κοιμόταν βαθιά και, σιγά-σιγά, άρχισε να απομακρύνεται τρέχοντας όσο μπορούσε πιο μακριά. Κάποια στιγμή, εξαντλήθηκε από την ένταση και, όταν είδε ότι είχε απομακρυνθεί αρκετά, ξάπλωσε σε ένα παγκάκι να ξεκουραστεί και αποκοιμήθηκε.

«Ξύπνα, Ιάκωβε, ξύπνα, φεύγουμε. Σταμάτησε η βροχή».

Η Αγγελική τον σκουντούσε και απάντηση δεν έπαιρνε.

Τζιώρατζια Μουτζουροπούλου, Η Μαγική Βιβλιοθήκη

19 Βάζουμε τα γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά.

1. Νόμιζε ότι γινόταν σεισμός.
2. Ο Ιάκωβος πήρε το βιβλίο «Ο κόσμος των δεινοσαύρων».
3. Είδε έναν γιγάντιο δεινόσαυρο.
4. Η Αγγελική ξύπνησε τον Ιάκωβο.
5. Ο Ιάκωβος κοίμισε τον δεινόσαυρο παίζοντας φλογέρα.

20 Τι συζητούν ο Ιάκωβος και ο δεινόσαυρος; Παίζουμε τον διάλογο.

- Τι θα ήθελε να μάθει ο Ιάκωβος για την εποχή των δεινοσαύρων;
- Τι θα παραξένευε τον δεινόσαυρο, αν ζούσε στη σύγχρονη εποχή;

Γεια σου δεινόσαυρε, πώς βρέθηκες εδώ;

Ταξίδεψα με μια χρονομηχανή.

Πώς σου φαίνεται ο πλανήτης γη;

Ένας δεινόσαυρος στην πόλη

21

Τα παιδιά σκέφτηκαν ότι θα ήταν τρομαχτικά υπέροχο αν ζούσαν ακόμα οι δεινόσαυροι.

- Τι φαντάζεστε να κάνει ένας δεινόσαυρος στη δική σας γειτονιά;

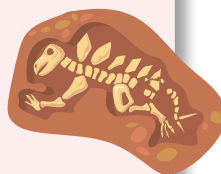

1. Ένας Τυραννόσαυρος παίζει ποδόσφαιρο στο γήπεδο της γειτονιάς.
2. Ένας Στεγόσαυρος χορεύει _____.
3. Ένας Ιχθυόσαυρος _____.
4. Ένας Σπινόσαυρος _____.

22 Κυκλώνουμε στο κρυπτόλεξο 10 λέξεις του κειμένου «Ο κόσμος των δεινόσαυρων» από το βιβλίο μαθητή.

A	Π	Ο	Λ	Ι	Θ	Ω	M	A
Δ	Ε	Ρ	Π	Ε	Τ	A	Τ	Χ
P	Ο	Π	Λ	Σ	A	Υ	P	A
P	Φ	K	P	Γ	Ι	Λ	Ο	Ω
E	Π	Ο	Χ	H	Θ	T	M	Ψ
Ξ	E	Σ	Z	Z	X	A	E	X
N	M	B	Ω	H	K	Θ	P	Υ
T	Π	Λ	A	N	H	T	H	Σ
Φ	Υ	T	Ο	Φ	A	Γ	Ο	Σ

23 Συμπληρώνουμε τις λέξεις με πεζά γράμματα και τονίζουμε.

Στην ε_____ των δεινοσαύρων, ο π_____ μας φιλοξενούσε τρομερά ζ_____.

Μεγάλα ε_____ και τ_____ σ_____

όπως ο Τυραννόσαυρος Ρ_____ ζούσαν στη

Γ_____ . Μερικοί ήταν σαρκοφάγοι, ενώ άλλοι

ήταν φ_____ . Τα α_____ τους

αποκαλύπτουν εκπληκτικά μυστικά για τη ζωή τους!

Ελέγχω προσεκτικά το γραπτό μου. Βάζω .

1. Έγραφα το όνομα του τόπου μου με κεφαλαίο.	
2. Περιέγραφα τον καιρό στον τόπο που ζω.	
3. Χρησιμοποίησα τα ρήματα: είδα, άκουσα, μύρισα.	
4. Έγραφα τι κάνουμε συνήθως στον τόπο μου.	

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

24 Ενώνουμε τις φράσεις με τη σημασία τους.

- 1. Βρέχει καρέκλες!
- 2. Ο ήλιος μάς χαμογελά.
- 3. Τα δέντρα στέκονται γυμνά.
- 4. Η ομίχλη είναι τόσο πυκνή, που δεν βλέπεις τη μύτη σου!

- α. Τα κλαδιά δεν έχουν φύλλα.
- β. Δεν βλέπεις τα κοντινά αντικείμενα
- γ. Η βροχή είναι πολύ δυνατή!
- δ. Ο καιρός είναι ηλιόλουστος.

25 α. Αντιστοιχίζουμε τις λέξεις που ταιριάζουν τους.

- 1. ηλιακή
- 2. καθαρό
- 3. μεσογειακό
- 4. ανακυκλώσιμα

- α. περιβάλλον
- β. ενέργεια
- γ. υλικά
- δ. κλίμα

β. Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τις φράσεις.

- 1. Η ηλιακή ενέργεια δεν ρυπαίνει το περιβάλλον.
- 2. Ο δήμος μας τοποθέτησε κάδους ανακύκλωσης για _____.
- 3. Το _____ της Ελλάδας βοηθά στην καλλιέργεια της ελιάς και των αμπελιών.
- 4. Το πλαστικό, το αλουμίνιο, το γυαλί και το μέταλλο είναι _____.

26 Γράφουμε τις λέξεις στην οικογένειά τους.

γήινος | νεράκι | φωτίζω | λασπόνερα | φωτάκι | εξωγήινος
γήπεδο | νερόμυλος | φωτεινός

γη	νερό	φως

27 Συμπληρώνουμε την ιστορία με τις λέξεις.
Όπου έχει το σύμβολο βάζω μια δική μου λέξη.

κλιματική αλλαγή | φυτά | εποχή | πλημμύρες | δεινόσαυροι | πάγοι

Πριν από εκατομμύρια οι _____ ζούσαν σε έναν κόσμο γεμάτο ζώα και _____.
Η _____ όμως οδήγησε στην εξαφάνισή τους. Στην _____ των Παγετώνων μεγάλοι _____ κάλυψαν τη Γη. Αργότερα, όταν έλιωσαν, έγιναν _____.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

28 Γράφουμε σωστά τα κύρια ονόματα.

- ο γενάρης είναι μήνας του χειμώνα. →
Ο Γενάρης είναι μήνας του χειμώνα.
- Η μαριλένα διάβασε το βιβλίο «ταξίδι στο διάστημα.» →

- Η σαμαρίνα είναι ένα όμορφο χωριό στα γρεβενά. →

- Ο τυραννόσαυρος ρεξ ήταν σαρκοφάγος. →

- Ο ανδρέας και η αγγελική γιορτάζουν τον νοέμβριο. →

29 Γράφουμε τα ουσιαστικά στον ενικό αριθμό.

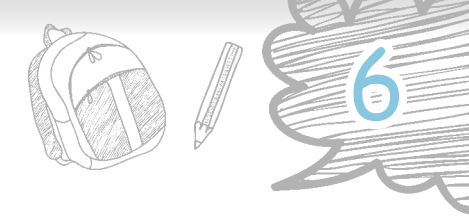
~~οι πίνακες~~ | ~~οι φράχτες~~ | οι γίγαντες | οι φορτιστές | οι πολίτες |
οι πυροσβέστες | οι φύλακες | οι χάρτες | οι χειμώνες | οι γείτονες

Αρσενικά σε -ας	Αρσενικά σε -ης
ο πίνακας	ο φράχτης

30 Γράφουμε τα ουσιαστικά στον ενικό αριθμό.

- Ο Ίωνας βρήκε πληροφορίες για την ανακύκλωση στον _____ (υπολογιστή).
- Έβλεπα τους _____ (πυροσβέστης) να σβήνουν τη μεγάλη φωτιά στο δάσος.
- Οι _____ (μάστορας) επισκεύασαν τον _____ (νιπτήρας).
- Ο σύλλογος γονέων και _____ (κηδεμόνας) του σχολείου μας είναι πολύ δραστήριος.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1 Βάζουμε σε σειρά τις λέξεις και φτιάχνουμε τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας.

1. τον δρόμο τη από Περνάμε διάβαση

2. κράνος όταν Φοράμε ποδήλατο κάνουμε

3. πάντα στο Βαδίζουμε πεζοδρόμιο

4. αυτοκίνητο βάζουμε ασφαλείας Στο ζώνη

2 Γράφουμε με κεφαλαία τις λέξεις της μεσοστιχίδας.

Κ _____ Σ
 Υ _____ Ο
 Κ _____ Σ
 Λ Ω _____
 Ο _____
 Φ _____
 Ο _____ Ι Ο
 Ρ _____
 Ω _____

1. Η Ούμα πηγαίνει στο σχολείο με το σχολικό _____.
2. Ο Οδυσσέας πηγαίνει με _____ στο σχολείο.
3. Οι οδηγοί μηχανών και ποδηλάτων πρέπει να φορούν _____.
4. Και στο σχολικό υπάρχουν _____ ασφαλείας.
5. Οι πεζοί κινούνται με τα _____.
6. Όταν το _____ ανάψει πράσινο, προχωράμε.
7. Βαδίζουμε πάντα στο _____.
8. Κοιτάζω πάντα δεξιά κι _____ προτού περάσω απέναντι.
9. Στο αυτοκίνητο φοράω πάντα _____ ασφαλείας.

3 Η λέξη «πεζόδρομος» σχηματίζεται από τις λέξεις «πεζός» και «δρόμος». Γνωρίζετε άλλες σύνθετες με τη λέξη «δρόμος»;

1η λέξη	+	2η λέξη	σύνθετη λέξη
	+		
	+		πεζόδρομος
	+	δρόμος	
	+		
	+		

4 Συμπληρώνουμε τα κενά με τις σύνθετες λέξεις της άσκησης 3.

1. Για να φτάσουμε στο εξοχικό μας, περνάμε από έναν μακρύ _____ γεμάτο λακούβες.
2. Ο Ίωνας και ο Οδυσσέας κάνουν ποδήλατο στον _____ κάθε Κυριακή πρωί.
3. Στο _____ της γειτονιάς μου έχουν φυτέψει πολύχρωμα λουλούδια.
4. Για να πάμε στην Αλεξανδρούπολη, ο μπαμπάς οδηγεί στον _____.
5. Ο _____, έφερε ένα γράμμα από το εξωτερικό.

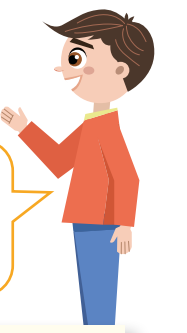
5 Συμπληρώνουμε τα κενά με το υποκοριστικό ή μεγεθυντικό της λέξης στην παρένθεση.

1. Η _____. (**κουτάλι**) μας νίκησε με 4-1 στον χτεσινό αγώνα.
2. Στο παραμύθι ο γίγαντας έχει _____ (**χέρια**) και _____ (**πόδια**).
3. Προσέχετε όταν περνάτε το στενό _____ (**δρόμο**).
4. Τα καλοκαίρια παίζουμε στη μικρή _____ (**αυλή**) του σπιτιού μου.
5. Ένας τρομαχτικός _____ (**σκύλος**) γαβγίζει πίσω από τον φράχτη.
6. Ένα _____ (**μικρό**) συννεφάκι στον ουρανό μοιάζει με παγωτό.

Προσοχή στον δρόμο! Μόνο από τη διάβαση περνάμε και παίρνουμε την μπάλα.

Τα ρήματα «παίρνω» και «περνώ» μοιάζουν μεταξύ τους. Παρατηρούμε και ανακαλύπτουμε τις 3 διαφορές τους!

1. Παίρνει ένα κερι για να βλέπει στο σκοτάδι.

2. Περνάει τον δρόμο από τη διάβαση.

- > **Παίρνω** σημαίνει ότι αρπάζω, πιάνω κάτι με τα χέρια μου.
- > **Περνώ** σημαίνει ότι κινούμαι, διασχίζω έναν τόπο.

6 Συμπληρώνουμε με τα ρήματα «παίρνω» ή «περνώ».

1. Κάθε φορά που _____ τη διάβαση πεζών, κοιτάζω δεξιά κι αριστερά.
2. Όταν πηγαίνω για ποδήλατο, πάντα _____ το κράνος μαζί μου.
3. Η Ούμα και η Αλίνα _____ το λεωφορείο από τη στάση κοντά στο σπίτι τους.
4. «Μην _____ τον δρόμο τρέχοντας», μας είπε ο παππούς.
5. Δεν _____ κυρά Μαρία, δεν _____, δεν _____ ... λέει ένα παιδικό τραγούδι.
6. Σε _____ τηλέφωνο κάθε απόγευμα, αλλά δεν σε βρίσκω.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

7 Βλέπουμε τη γωνιά των παιχνιδιών του αδερφού της Ούμα. Πού είναι το καθετί; Χρησιμοποιούμε τις λέξεις και απαντάμε.

δίπλα | πάνω από | κάτω από | δεξιά | αριστερά

Σε σχέση με τη βάρκα:

1. Πού είναι το κόκκινο φορτηγό;

2. Πού είναι το μωβ αυτοκίνητο;

Σε σχέση με το πράσινο αυτοκίνητο:

3. Πού είναι το κόκκινο αυτοκίνητο;

4. Πού είναι το κίτρινο αυτοκίνητο;

Μια ξεχωριστή μέρα!

8 Στο άρθρο από την εφημερίδα του σχολείου συμπληρώνουμε τις λέξεις:

ανάμεσα | πάνω | κάτω | βόρεια | μακριά | κοντά | έξω | δίπλα

Μια μέρα, δάσκαλοι και μαθητές πήγαν με τα ποδήλατα στο σχολείο. Ξεκίνησαν από τη _____ μεριά της πόλης και έφτασαν στο σχολείο πολύ χαρούμενοι! Τα πάρκαραν _____ από το υπόστεγο, το ένα _____ στο άλλο. Ο Ίωνας και ο Οδυσσέας πάρκαραν τα κόκκινα ποδήλατά τους _____ σε δύο μπλε. Ο κύριος Γιώργος άφησε το δικό του πιο _____ από τα άλλα. Στο διάλειμμα δεν έπαιζαν _____ στα ποδήλατα, για να μην τα χτυπήσουν με τη μπάλα. Όταν σχόλασαν, γύρισαν σπίτι τους κουρασμένοι αλλά πολύ χαρούμενοι.

Στον δρόμο με το ποδήλατο!

Το ξέρετε ότι στην περιοχή μας υπάρχει **Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής**; Γνωρίζετε τι είναι;

Είναι ένας μεγάλος χώρος με **πεζοδρόμια, δρόμους, σηματοδότες** και **διαβάσεις**. Εκεί μπορείς να οδηγήσεις ποδήλατο, πατίνι, ακόμη και αυτοκινητάκι! Μαθαίνεις πώς να κυκλοφορείς με ασφάλεια στον δρόμο!

Όταν κάνουμε ποδήλατο, πρέπει να φοράμε κράνος!

Κινούμαστε στη δεξιά πλευρά του δρόμου και προσέχουμε τους πεζούς και τα αυτοκίνητα!

9

Γράφουμε τα παρακάτω ρήματα σε β' ενικό πρόσωπο (εσύ) και φτιάχνουμε τους κανόνες του καλού ποδηλάτη.

Και οι ποδηλάτες ακολουθούν τους κανόνες του κύριου ΚΟΚ;

Φυσικά! Οι κανόνες ισχύουν για όλους!

ελέγχω | περνώ | βάζω | κρατώ | σταματώ | φορώ

- _____ το ποδήλατό σου, ώστε να λειτουργεί σωστά.
- _____ **Φοράς** ρούχα ανοιχτόχρωμα ή με ανακλαστήρες*.
- _____ το κράνος σου σωστά.
- _____ το τιμόνι με τα δύο χέρια.
- _____ στις διαβάσεις και _____ προσεκτικά απέναντι.

***ανακλαστήρας**: εξάρτημα που αντανακλά το φως και έτσι βοηθά ώστε να φαίνεται κάποιος ή κάτι τη νύχτα ή όταν έχει ομίχλη.

Καλώς τον κύριο ΚΟΚ

Μια φορά κι έναν καιρό, στη βιτρίνα ενός μεγάλου καταστήματος που πουλούσε αυτοκίνητα, υπήρχαν δύο αυτοκίνητα, ο Κόκκινος και ο Κίτρινος.

«Ποιος είναι αυτός ο κύριος ΚΟΚ; Πρώτη φορά ακούω το όνομά του», απόρησε ο Κόκκινος.

Ο κύριος ΚΟΚ είναι ένας καλοντυμένος, τυπικός και πολύ αυστηρός κύριος. Αυτά που λέει είναι πολύ σημαντικά», είπε ο Κίτρινος. Ο κύριος ΚΟΚ...

...είναι ο μπαμπάς του Σταμάτη και του Γρηγόρη,

...λέει στους οδηγούς να μην τρέχουν πολύ,

...λέει στα αυτοκίνητα, στα μηχανάκια, στα ποδήλατα, στους πεζούς πότε είναι η σειρά τους να περάσουν,

...μας λέει να φοράμε ζώνη ασφαλείας και προστατευτικό κράνος,

...λέει «STOP», σταμάτα και κοίταξε δεξιά και αριστερά...

...μας προειδοποιεί: «ΠΡΟΣΟΧΗ, σχολείο», «ΠΡΟΣΟΧΗ, τρένο», ΠΡΟΣΟΧΗ, διάβαση πεζών!»

«Έχεις δίκιο», παραδέχτηκε ο Κόκκινος. «Τώρα καταλαβαίνω γιατί πρέπει να τον ακούμε πάντα».

Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, Ελένη Πιτσιδοπούλου, Καλώς τον κύριο ΚΟΚ

10 Απαντάμε με Σ ή Λ:

Ο κύριος ΚΟΚ...

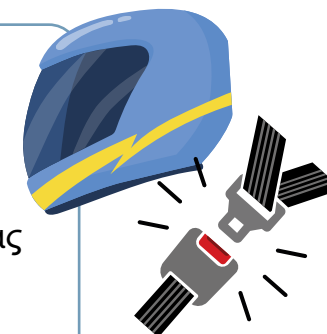

- είναι αυστηρός και τυπικός.
- είναι ο μπαμπάς του Θανάση και του Βασίλη.
- λέει στους οδηγούς να τρέχουν πολύ!
- μας προειδοποιεί με τα σήματά του.
- ισχύει μόνο για τους οδηγούς αυτοκινήτων.
- μας μαλώνει αν δε φοράμε κράνος και ζώνη ασφαλείας.
- λέει στους πεζούς να περνούν από τις διαβάσεις.

11 Αντιστοιχίζουμε τις εκφράσεις και συμπληρώνουμε τις προτάσεις.

- προστατευτικό
- ζώνη
- διάβαση
- Προσοχή,
- πράσινο
- Οδηγώ

- πεζών
- σχολείο
- κράνος
- ασφαλείας
- αργά
- φανάρι

- Περνώ τον δρόμο από τη _____.
- Στη μηχανή φοράμε _____.
- Στο αυτοκίνητο βάζουμε πάντα _____.
- _____ σε κατοικημένη περιοχή.
- Στο _____ περνώ απέναντι.
- Η πινακίδα αυτή σημαίνει: _____.

Ας παίξουμε επιτραπέζιο

Είναι Κυριακή απόγευμα. Τα παιδιά μαζεύτηκαν στο σπίτι του Ίωνα να παίξουν επιτραπέζια παιχνίδια.

Ωραία, ήρθε η σειρά μου! Θα ρίξω το ζάρι. **Ωπ!** Έχει ερώτηση: «Τι κάνεις σε μια διάβαση πεζών όταν το φανάρι είναι κόκκινο;» Ξέρω! Περιμένω να γίνει πράσινο για τους πεζούς.

Ωω! Σειρά μου! **Αμάν!** «Ποιο μεταφορικό μέσο χρησιμοποιούμε για να πάμε γρήγορα σε μια μακρινή πόλη;» **Χμ!** Δεν ξέρω για εσάς, αλλά εγώ, θα προτιμήσω το αεροπλάνο.

Άντε! Σειρά μου να διαλέξω κάρτα! **Ουφ!** Εύκολη ερώτηση. «Τι σημαίνουν τα χρώματα στα φανάρια;» Το κόκκινο σημαίνει στοπ, το πορτοκαλί προσοχή και το πράσινο μπορείς να προχωρήσεις!

Μπράβο! Είμαστε αχτύπητη παρέα!

Πώς διαβάσαμε τις λέξεις με τα έντονα γράμματα.
Τι παρατηρούμε;

Οι λέξεις αυτές λέγονται **επιφωνήματα**, και χρησιμεύουν για να εκφράζουμε συναισθήματα όπως:

• χαρά/ενθουσιασμό
(Ουάου! Ζήτω! Γιούπι!)	• έπαινο (Μπράβο! Εύγε!)
• λύπη/ στενοχώρια
(Αμάν! Αλίμονο! Ωχ! Ουφ!)	• ευχή (Μακάρι!)
• πόνο (Αουτς! Ποπό! Αχ!)	• παρακίνηση (Άντε! Άλτ! Στοπ!)
• θαυμασμό (Α! Ποπό!)	• απορία (Α! Μπα!)

12 Συμπληρώνουμε το κατάλληλο επιφώνημα στις προτάσεις:

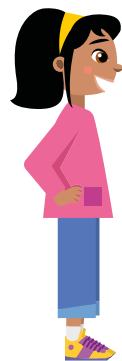
- _____! Κέρδισα στο παιχνίδι! (Χαρά)
- _____! Με τσίμπησε ένα έντομο! (Πόνος)
- _____! Δεν το περίμενα! (Θαυμασμό)
- _____! Πόσο όμορφο σπίτι! (Ενθουσιασμός)
- _____! Πήρες καινούριο ποδήλατο; (Απορία)

Σχεδιάζουμε διαδρομές

13 Τοποθετούμε δύο πιόνια πάνω στον χάρτη της Ούμα (ΒΜ3, σελ. 18), σε διαφορετικά σημεία. Σε ζευγάρια, λέμε τη διαδρομή που πρέπει να ακολουθήσουν για να συναντηθούν. Γράφουμε τρεις προτάσεις για τη διαδρομή.

Πρώτα, _____
Μετά, _____
Τέλος, _____

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Παιδιά, μάθαμε ότι τα ΜΜΜ είναι τα πρώτα γράμματα από το Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Α, ναι! ΔΕΗ: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού.

14 Αντιστοιχίζω τα αρχικά με τις σημασίες τους.

- ΕΚΠΑ
- Κ.Ο.Κ.
- ΥΠΑΙΘΑ
- ΕΛ.ΑΣ.
- Η/Υ

- Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
- Ελληνική Αστυνομία
- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας
- Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

15 Γράφουμε μια πρόταση με τη λέξη «διαδρομή».

Ποιες λέξεις κρύβουν μέσα τους τη λέξη «δρόμος»;

δρόμος

16 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τις σύνθετες λέξεις που έχουν μέσα το «αέρ(ας)».

1. Πηγαίνουμε στο _____ δύο ώρες πριν την πτήση μας.
2. Η ευγενική _____ μάς καλωσορίζει με χαμόγελο.
3. Το _____ είναι έτοιμο για απογείωση.
4. Η ελληνική _____ έχει σπουδαίους πιλότους.

17 Διαλέγω δύο παιδιά από το κείμενο 6 σελ. 22 και γράφω για το πώς μετακινούνται και τι τους αρέσει. Μετά γράφω τι προτιμώ εγώ και γιατί.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

18 Μεταφέρουμε τις προτάσεις από το παρόν στο παρελθόν διαρκείας.

1. Ο οδηγός κουράζεται εύκολα.
_____.
2. Δυσκολεύομαι να μάθω ποδήλατο.
_____.
3. Τα παιδιά μεταφέρονται με λεωφορείο.
_____.
4. Εσύ πάντα βιάζεσαι!
_____!

19 Συμπληρώνουμε τις καταλήξεις: -ομουν, -οσουν, -οταν, -ομασταν, -οσασταν, -ονταν και βάζουμε τόνο.

1. Παλιά τα καράβια κατασκευάζ_____ από ξύλο.
2. Η καμήλα κουραζ_____ πολύ να διασχίζει την έρημο.
3. Εσείς ερχ_____ από πολύ μακριά.
4. Εγώ θυμ_____ τους κανόνες του Κ.Ο.Κ.
5. Εμείς βρισκ_____ πολύ μακριά από το σπίτι μας.
6. Εσύ επιβιβαζ_____ στο αεροπλάνο πάντα πρώτος.

20 Επιλέγουμε τη σωστή λέξη από την παρένθεση.

Παλιότερα...

1. Στη Λαπωνία τα έλκηθρα (βάφονται / βάφονταν) χρωματιστά.
2. Στη Σαχάρα το ταξίδι (γινόταν / γινώταν) από τη μια όαση στην άλλη.
3. Με τις καμήλες (μεταφέρεται / μεταφερόταν) ολόκληρο σπίτι.
4. Στα ταξίδια οι άνθρωποι (σκεπαζόταν / σκεπάζονταν) με ζεστές κουβέρτες.

21 Αντιστοιχίζουμε τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς με τα χαρακτηριστικά τους.

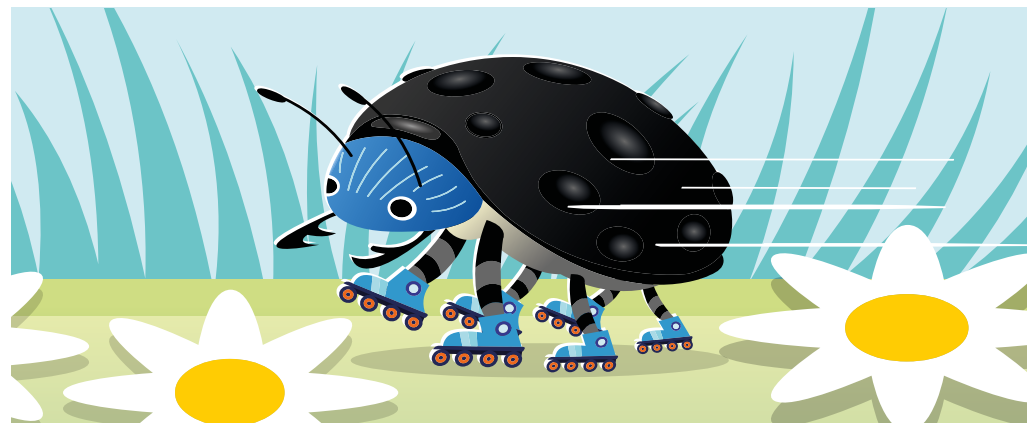

1. λεωφορείο	☐	α. Κινείται στους δρόμους της πόλης.
2. μετρό	☐	β. Είναι το πιο γρήγορο μέσο για μακρινά ταξίδια.
3. πλοίο	☐	γ. Ρίχνει άγκυρα στο λιμάνι.
4. αεροπλάνο	☐	δ. Κινείται κάτω από τη γη και δε συναντά φανάρια.
	☐	ε. Μεταφέρει επιβάτες και οχήματα.
	☐	ζ. Χρειάζεται αεροδρόμιο για να απογειωθεί.
	☐	η. Κάνει συχνές στάσεις στον δρόμο.

22 α. Αφηγούμαι προφορικά την περιπέτεια του Μέλιου. Μετά την γράφω με τρεις προτάσεις.

Ο Μέλιος, ήθελε να διασχίσει τον δρόμο μέσα στο δάσος.

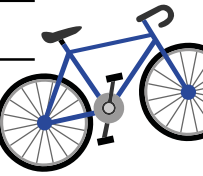
Πρώτα _____

β. Δίνουμε μία δική μας απάντηση στις ερωτήσεις

Ο Μέλιος είπε:
«Θα βρω τρόπο», και κοίταξε τον δρόμο λίγο θυμωμένος.
Γιατί ήταν θυμωμένος;

Ο Μέλιος, για να περάσει τον δρόμο, από ποιον θα μπορούσε να ζητήσει βοήθεια;

23 Ο Όττο έχει συναισθήματα όπως οι άνθρωποι. Συμπληρώνουμε τις εκφράσεις με τη σημασία τους.

ηρέμησε | τους προστάτεψε |
συγκέντρωσε τις δυνάμεις του |
σταμάτησε να λειτουργεί για πάντα |
του έδειξαν αγάπη

Τι γράφει στο κείμενο	Σημασία
ένιωσε να γαληνεύει	
σφίχτηκε ολόκληρος	
έγινε μια ασπίδα	
τον χάιδεψαν/του γλυκομίλησαν	
έκλεισε τα μάτια και αποκοιμήθηκε	

24 Φανταζόμαστε ότι ο Όττο έχει «ειδικά μάτια» που τον βοηθούν να αποφεύγει τις συγκρούσεις. Τι κάνει όταν βλέπει το άλλο αυτοκίνητο;

Ο Όττο με τα ειδικά μάτια του _____

Ελέγχω προσεκτικά το γραπτό μου. Βάζω .

1. Έδωσα τίτλο στο κείμενό μου.	☐
2. Έγραψα τις οδηγίες με τη σειρά.	☐
3. Χρησιμοποίησα το «εσύ» για να δώσω οδηγίες.	☐
4. Χρησιμοποίησα επιρρήματα του τόπου (εδώ, εκεί...).	☐
5. Έγραψα ένα-δυο χαρακτηριστικά σημεία στη διαδρομή.	☐

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

25 Φτιάχνουμε λέξεις από τα αρχικά τους (αρκτικόλεξα).

- Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας → _____
- Ευρωπαϊκή Ένωση → _____
- Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας → _____
- Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή → _____

26 Βάζω στις προτάσεις που δείχνουν ασφαλή κυκλοφορία στον δρόμο.

- Όταν περνάμε τον δρόμο, κοιτάζουμε αριστερά και δεξιά.
- Δεν περνάμε από τη διάβαση, αλλά μέσα από τα αυτοκίνητα.

- Φοράμε το κράνος μας, όταν κάνουμε ποδήλατο.
- Παίζουμε με την μπάλα μας κοντά σε δρόμο.
- Μιλάμε χαμηλόφωνα και δεν ενοχλούμε τον/την οδηγό.
- Κρατάμε το χέρι ενός ενήλικα και βαδίζουμε προσεκτικά.
- Φοράμε ζώνη ασφαλείας σε όλα τα οχήματα.

27 Γράφουμε τα γράμματα που αντιστοιχούν στους αριθμούς και διαβάζουμε την πρόταση.

Ο κύριος Κ.Ο.Κ. έχει ένα μήνυμα για μας.

A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
N	Ξ	O	Π	P	Σ	T	Υ	Φ	X	Ψ	Ω
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

- 16 - 5 - 17 - 13 - 1 - 12 - 5

- 19 - 15 - 13

- 4 - 17 - 15 - 12 - 15

- 16 - 17 - 15 - 18 - 5 - 10 - 19 - 9 - 10 - 1

- 10 - 15 - 9 - 19 - 1 - 12 - 5

- 4 - 5 - 14 - 9 - 1

- 10 - 9

- 1 - 17 - 9 - 18 - 19 - 5 - 17 - 1

28 Συμπληρώνουμε τα κενά με τα μεταφορικά μέσα που ταιριάζουν:

1. Το _____ πετά πάνω από τα σύννεφα!
2. Το _____ είναι πολύ γρήγορο μέσο γιατί κινείται κάτω από τη γη.
3. Πέρσι ταξίδεψα στην Κρήτη με _____.
4. Το _____ κινείται με ηλεκτρικό ρεύμα.
5. Τα ηλεκτρικά _____ είναι φιλικά στο περιβάλλον.

29 Διαγράψω τη λέξη που δεν ανήκει στην ίδια οικογένεια λέξεων.

1. πεζοπορία | πεζοδρόμιο | πεζόδρομος | περπατώ
2. σήμα | σηματοδότης | σημαία | σηματοδότηση
3. στριμώνω | στρίβω | στροφή | στρίψιμο

30 Αντιστοιχίζω τα ρήματα με τη σημασία τους.

1. μετακινούμαι
2. προσπερνώ
3. κατευθύνομαι
4. προβλέπω

- α. περνώ μπροστά από ένα άλλο όχημα.
- β. πηγαίνω από το ένα μέρος στο άλλο.
- γ. υπολογίζω από πριν
- δ. πηγαίνω προς ένα συγκεκριμένο σημείο.

31 Συμπληρώνω τις προτάσεις με τα ρήματα της προηγούμενης άσκησης.

1. Ο οδηγός _____ το σταματημένο όχημα.
2. Ο πεζός _____ προς τη διάβαση, για να περάσει απέναντι.
3. Όταν _____ με ποδήλατο, φοράω πάντα κράνος.
4. Δεν _____ τους κανόνες του Κ.Ο.Κ.
5. Ο ταξιτζής _____ κίνηση στον δρόμο.

32 Συμπληρώνουμε το κείμενο με τις λέξεις της ενότητας:

δρόμος | πεζοδρόμιο | περπατώ | κοιτάζω | παίρνω-περνώ | μετρό
αυτοκίνητο | λεωφορείο | οδηγώ-οδηγός | ποδήλατο | μηχανή | γήπεδο
μπάλα | τρόλεϊ | τραμ | Μέσα Μαζικής Μεταφοράς | δεξιά | αριστερά

Το σχολείο μου βρίσκεται σε έναν κεντρικό δ_____ που έχει τρεις λωρίδες κυκλοφορίας. Στη μία λωρίδα κινούνται τα λ_____, και στις άλλες δύο τα α_____, και οι μ_____. Δυστυχώς δεν υπάρχει λωρίδα για τα π_____, ούτε μπορούμε να μετακινηθούμε με άλλα Μ_____, Μ_____, Μ_____. Όπως: μ_____, τ_____, ή τ_____. Όταν πηγαίνω στο γ_____ της γειτονιάς για μπ_____, π_____ στο πεζοδρόμιο και π_____ απέναντι από τη διάβαση, αφού κοιτάξω δ_____ κι α_____.

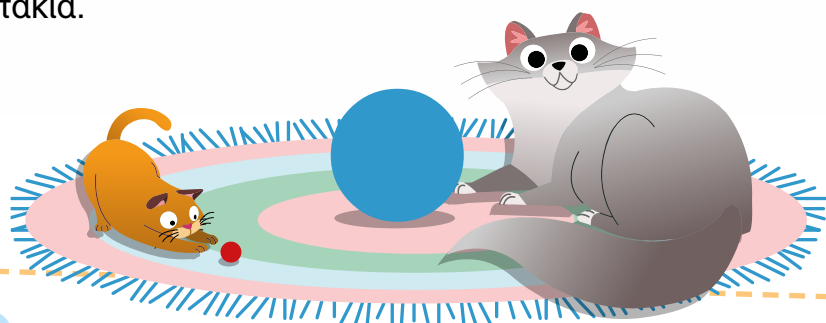
33 Τι κάνει η Ούμα το Σάββατο; Συμπληρώνουμε τις παρακάτω προτάσεις με τα ρήματα «παίρνω» ή «περνώ».

Κάθε Σάββατο πρωί εγώ και η μαμά μου _____ το λεωφορείο και πηγαίνουμε στο σπίτι του παππού. Προτού φτάσουμε στη στάση, _____ από τον φούρνο και _____ λίγα βουτήματα. Θυμάμαι πάντα να _____ το καπέλο μου όταν έχει ήλιο ή το αδιάβροχό μου όταν ο καιρός είναι βροχερός. Μας αρέσει να πηγαίνουμε εκεί, γιατί _____ χρόνο έξω στον κήπο ποτίζοντας τα λουλούδια. Είτε βρέχει είτε έχει ήλιο, πάντα _____ πολύ όμορφα, γιατί αγαπώ πολύ τον παππού μου!

34 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με το υποκοριστικό ή μεγεθυντικό της λέξης που είναι στην παρένθεση.

1. Σε αυτό το στενό _____ (δρόμος) δεν περνούν αυτοκίνητα.
2. Θέλεις να φας λίγη ζεστή _____ (σούπα);
3. Στη γειτονιά μου χτίστηκε μια καινούρια _____ (σπίτι).
4. Ο ξάδερφός μου παίζει με ένα μικρό _____ (μπάλα).
5. Στο πάρκο είδα έναν _____ (γάτος) με μαύρα, μακριά μουστάκια.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

35 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με το επιφώνημα που λείπει:

Ουφ! | Ποπο! | Ωχ! | Μπα! | Χαχα!

1. _____! Πολύ αστείο αυτό το ανέκδοτο!
2. _____! Κουράστηκα να περπατώ!
3. _____! Τι μεγάλο αεροπλάνο!
4. _____! Χτύπησα το χέρι μου!
5. _____! Τελικά τα κατάφερες να έρθεις;

36 Κλίνω τα ρήματα «εργάζομαι, έρχομαι, χαίρομαι» στο παρελθόν διαρκείας.

Παρελθόν διαρκείας		
αυτός εργαζόταν	αυτός ερχόταν	
		αυτοί χαιρόντουσαν

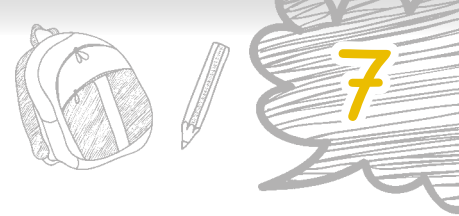
Τι έκανε η Χάνα, όταν ήταν νέα κοπέλα, μαζί με τον Όττο;

37 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τις λέξεις που δείχνουν τόπο.

μέσα | έξω | πάνω | κάτω | εδώ | απέναντι

1. Το βιβλίο είναι _____ στο τραπέζι.
2. Ο σκύλος παίζει _____ στην αυλή.
3. Τα παπούτσια μου είναι _____ από το κρεβάτι.
4. Οι φίλοι μου είναι _____ και με περιμένουν.
5. Περνώ με προσοχή _____ τον δρόμο.
6. Το ποδήλατο βρίσκεται _____ στο γκαράζ.

Η ιστορία του χαρτιού!

Πώς φτάνει στα χέρια μας ένα βιβλίο; Όλα ξεκινούν από κάτι πολύ απλό, το χαρτί! Ποια είναι, όμως, η ιστορία του χαρτιού;

1

Ο πρώτος κατασκευαστής χαρτιού είναι η **σφήκα!**

Χρησιμοποιεί ίνες από **μπαμπού** και το σάλιο της για να φτιάξει έναν πολτό. Όταν ο πολτός στεγνώσει, γίνεται μια γερή φωλιά.

2

Ο Τσάι Λουν στην Κίνα είδε πώς δουλεύουν οι σφήκες και πριν από πάρα πάρα πολλά χρόνια έφτιαξε το πρώτο χαρτί από μπαμπού και μουριά. Για 700 χρόνια οι **Κινέζοι** κράτησαν το μυστικό κατασκευής χαρτιού. Μετά οι **Άραβες** το έμαθαν και το βελτίωσαν, προσθέτοντας διάφορα φυτά. Οι **βιβλιοθήκες** τους ήταν οι μεγαλύτερες στον κόσμο!

3

Όταν ήρθε το χαρτί στην Ευρώπη, το έφτιαχναν από παλιά ρούχα. Μετά, ο **Γουτεμβέργιος** έφτιαξε μια **μηχανή εκτύπωσης** με μικρά γράμματα. Έτσι εφευρέθηκε η **τυπογραφία**. Χρειάζονταν όμως πιο πολύ χαρτί και έτσι άρχισαν να φτιάχνουν χαρτί από ξύλο.

4

Σήμερα η ανάπτυξη της τεχνολογίας είναι τόσο μεγάλη, ώστε χρειαζόμαστε λιγότερο χαρτί. Οι άνθρωποι μπορούν να διαβάσουν τα **ηλεκτρονικά βιβλία** (e-books) αλλά και να ακούσουν τα ακουστικά βιβλία. Είμαστε σε μια νέα εποχή για το βιβλίο.

1 Βάζουμε σε σειρά την ιστορία του χαρτιού.

- Η σφήκα φτιάχνει έναν πολτό με ίνες μπαμπού.
- Σήμερα χρειαζόμαστε λιγότερο χαρτί.
- Όταν ήρθε το χαρτί στην Ευρώπη, το έφτιαχναν από παλιά ρούχα.
- 2 Οι Κινέζοι έφτιαξαν χαρτί από μπαμπού.
- Η τυπογραφία εφευρέθηκε από τον Γουτεμβέργιο.

2 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τις λέξεις από το κείμενο.

1. Η σφήκα χρησιμοποιεί ίνες από _____ και το _____ της για να φτιάξει έναν πολτό.
2. Το πρώτο χαρτί φτιάχτηκε στην Κίνα από _____ και _____.
3. Οι Άραβες είχαν τις μεγαλύτερες _____ στον κόσμο!
4. Ο Γουτεμβέργιος έφτιαξε μια μηχανή _____ με μικρά γράμματα. Έτσι εφευρέθηκε η _____.
5. Σήμερα οι άνθρωποι μπορούν να διαβάσουν τα _____ βιβλία και να ακούσουν τα _____ βιβλία

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

3 Συμπληρώνουμε τις λέξεις της οικογένειας «φαντασία» στον σωστό τύπο.

φαντάζομαι | φανταστικός | φάντασμα | φαντασία

1. Μου αρέσουν πολύ τα βιβλία επιστημονικής _____.
2. Το βιβλίο «Το μικρό _____» έχει 132 σελίδες.
3. Η συγγραφέας έγραψε μια _____ ιστορία για έναν σκανδαλιάρη δράκο.
4. Τα παιδιά _____ ότι ταξιδεύουν σε κόσμους μαγικούς.

4 Διαλέγουμε από την παρένθεση τη λέξη που ταιριάζει.

1. Η _____ (ιδέα / φαντασία) της δασκάλας να ζωγραφίσουν τους ήρωες του παραμυθιού, άρεσε πολύ στα παιδιά.
2. Οι συγγραφείς, με _____ (ιδέα / φαντασία) τους, γράφουν ωραία βιβλία.
3. Τα μικρά παιδιά με τη _____ (ιδέα / φαντασία) τους φτιάχνουν κόσμους μαγικούς.
4. Οι ήρωες των παραμυθιών δεν είναι αληθινοί, είναι πλάσματα της _____ (ιδέα / φαντασία).

5 α. Συνδέω τις λέξεις και φτιάχνω μια σύνθετη.

1. βιβλίο
2. σελίδα
3. τυπώνω → τύπο
4. βιβλίο
5. έξω

- α. φίλος
- β. θήκη
- γ. δείκτης
- δ. φύλλο
- ε. γραφείο

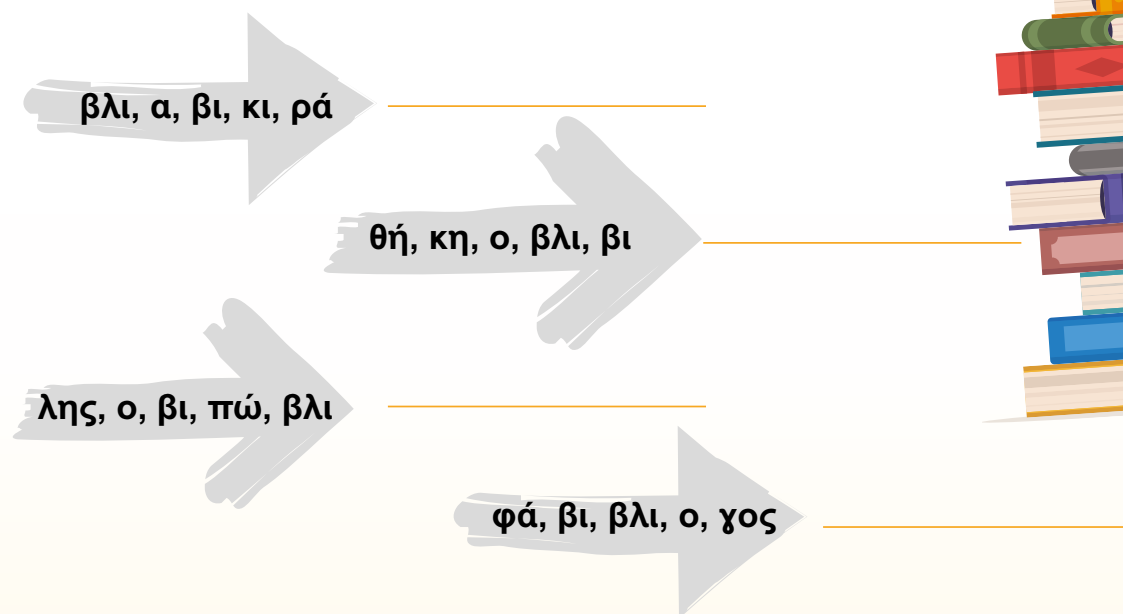
1. → βιβλιόφιλος
2. → _____
3. → _____
4. → _____
5. → _____

β. Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τις σύνθετες λέξεις.

1. Τα _____ των παιδικών βιβλίων είναι όμορφα.
2. Φτιάξαμε έναν _____ στο σχολείο.
3. Στο _____ τυπώνονται τα βιβλία.
4. Δανειζόμαστε βιβλία από τη σχολική _____.
5. Αυτός που διαβάζει πολλά βιβλία λέγεται _____.

6 Βάζουμε σε σειρά τις συλλαβές και γράφουμε λέξεις της οικογένειας «βιβλίο».

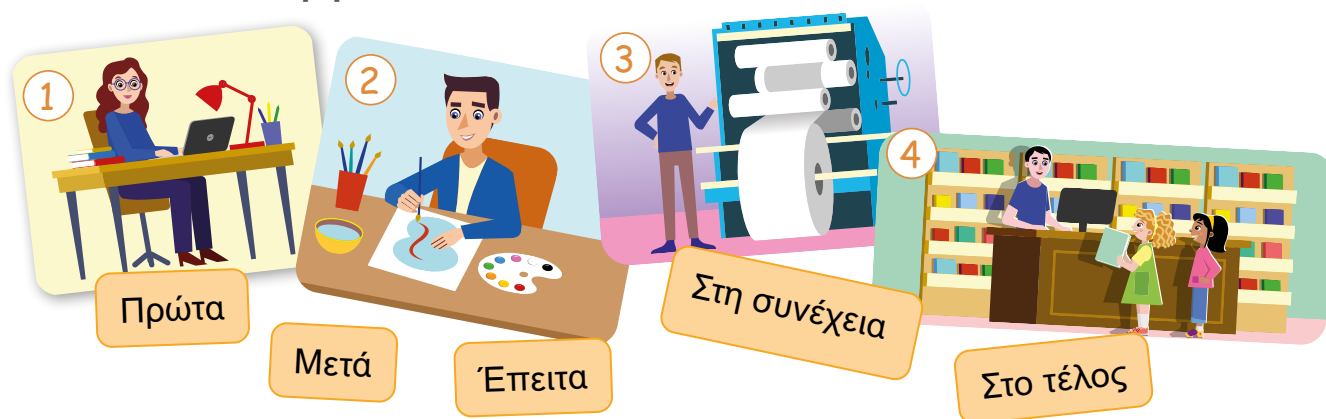
7 α. Αντιστοιχίζουμε τις λέξεις με τη σημασία τους.

1. ο, η συγγραφέας
2. ο, η εικονογράφος
3. ο εκδότης, η εκδότρια
4. το βιβλιοπωλείο
5. το τυπογραφείο

- α. δίνει σχήμα και μορφή στο βιβλίο
- β. γράφει την ιστορία
- γ. εκεί τυπώνεται ένα βιβλίο
- δ. ζωγραφίζει τις εικόνες
- ε. εκεί αγοράζουμε βιβλία

β. Τώρα περιγράψουμε προφορικά τη διαδικασία δημιουργίας του βιβλίου.

8 Σε ποιο στάδιο δημιουργίας ή προβολής του βιβλίου θα ήθελες να συμμετέχεις; Τι θα έκανες;

Θα μου άρεσε να _____

Έτσι, θα μπορώ να _____

9 Διαβάζουμε την περιγραφή της «γυναίκας του γίγαντα». Μετά περιγράφουμε τον γίγαντα. Οι λέξεις στο πλαίσιο θα μας βοηθήσουν!

Η γυναίκα του γίγαντα είναι **φιλική** και **ευγενική**.
 Της **αρέσει** να μαγειρεύει **νόστιμες** λιχουδιές.
 Έχει **φωτεινό** πρόσωπο, **μεγάλα** μάτια και **μακριά** μαλλιά.

μοναχικός | σοβαρός | ξύλινα | πρόσωπο |
 τεράστιος | χαμόγελο | γένια

10 Διαλέγουμε το αγαπημένο μας βιβλίο και γράφουμε την παρουσίασή του εδώ ή σε ξεχωριστό φύλλο. Μετά τις συγκεντρώνουμε και φτιάχνουμε ένα άλμπουμ.

Παρουσίαση βιβλίου

Εξώφυλλο

Τίτλος _____

Συγγραφέας _____

Εικονογράφηση _____

Εκδόσεις _____

Αριθμός σελίδων _____

Περιεχόμενο

Οι ήρωες της ιστορίας _____

Αρχή της ιστορίας _____

Μέση της ιστορίας _____

Τέλος της ιστορίας _____

Η άποψή μου

Τι μου άρεσε περισσότερο _____

Ζωγραφίζω μια εικόνα που να συνδέεται με την ιστορία

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Μου αρέσουν τα βιβλία! Εσένα;

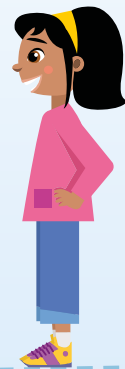
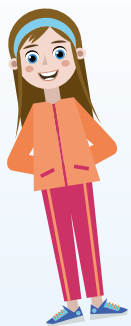
11 Συμπληρώνουμε τα κενά με την προσωπική αντωνυμία που ταιριάζει:

- Ποια βιβλία _____ αρέσουν περισσότερο;
- _____ μου αρέσουν αυτά που έχουν δράση.
Εσάς, ποια _____ αρέσουν;
- _____, μάς αρέσουν αυτά που είναι αστεία.

12 Συμπληρώνουμε τα κενά με τον αδύνατο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας που ταιριάζει: «την», «τα», «τον», «της», «του».

1. Η γιαγιά φώναξε τον Φίλιππο.
Η γιαγιά τον φώναξε.
2. Ο δάσκαλος κάλεσε τον συγγραφέα στο σχολείο.
Ο δάσκαλος _____ κάλεσε στο σχολείο.
3. «Κρατάμε την τάξη καθαρή!»
_____ κρατάμε καθαρή.
4. Η Αλίνα δάνεισε στον ξάδερφό της ένα κόμικ.
Η Αλίνα _____ δάνεισε ένα κόμικ.
5. «Μαζέψτε τα τετράδια, παιδιά!»
«Μαζέψτε _____, παιδιά!»
6. Ο Μάρκος χάρισε στην Ούμα ένα βιβλίο.
Ο Μάρκος _____ χάρισε ένα βιβλίο.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

13 Στα ράφια των βιβλιοθηκών τα βιβλία είναι τοποθετημένα σε ομάδες (κατηγορίες). Διαβάζουμε τις κατηγορίες και τις ενώνουμε με τους τίτλους των βιβλίων.

1. Φύση και Ζώα

2. Εγκυκλοπαίδειες και Λεξικά

3. Παιδική Λογοτεχνία

4. Βιβλία Γνώσεων

5. Κόμικς

14 Τι μπορούμε και τι δεν μπορούμε να κάνουμε σε μια βιβλιοθήκη; Διαβάζουμε και χρωματίζουμε με πράσινο και κόκκινο, όπως στο παράδειγμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

15

Παιδιά, θα με βοηθήσετε να βάλουμε τις λέξεις σε αλφαβητική σειρά για να βρούμε την κρυμμένη λέξη;

ιδέα | βιβλιοθήκη | λέξη | δασκάλα | παιδιά | ταξίδια | ράφια
ελπίδα | ομάδες | καρέκλες | ήρωες | αγάπη

1.	5.	9.
2.	6.	10.
3.	7.	11.
4.	8.	12.

2 6 2 8 6 9 10 4 11 6 10 4 12 4 6 1

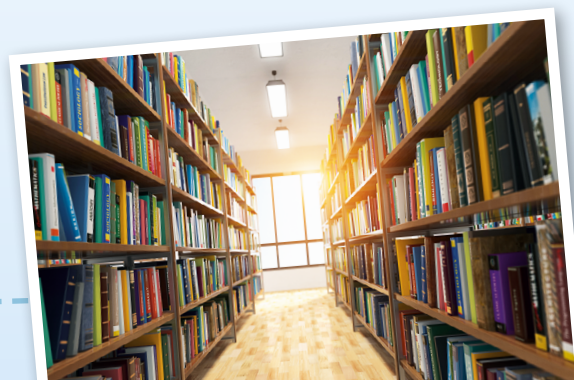
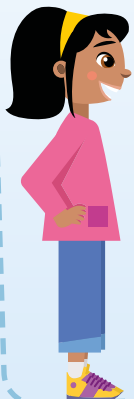
16 Σχηματίζουμε προτάσεις.

α. βιβλιοθήκη, Η, μας, σχολείου, περιπέτειες, έχει, του, βιβλία με

β. καρτέλες, τις, Τα, διαβάζουν, παιδιά, βιβλιοθήκης, της

γ. έχει, βιβλιοθήκη, μακρόστενα, και, καρέκλες, χαμηλές, τραπέζια, Η, μας

δ. φάχνει, Η, τις, βιβλιοθήκης, Ούμα, της, εγκυκλοπαίδειες

17 Διαλέγουμε τον σωστό τύπο.

- Έμαθα να γράφω τις _____ (ημέρας / ημέρες) της _____ (εβδομάδας / εβδομάδες).
- Η _____ (μητέρα / μητέρες) της Ελπίδας είναι βιβλιοθηκονόμος.
- Ο Σεβάχ διηγείται τις _____ (περιπέτειας / περιπέτειες) που έζησε στις _____ (θάλασσας / θάλασσες).
- Οι _____ (ώρα / ώρες) _____ (λειτουργίας / λειτουργία) της βιβλιοθήκης είναι γραμμένες στην _____ (πινακίδα / πινακίδας)
- Στο παραμύθι που διαβάσαμε, οι _____ (μάγισσα / μάγισσες) πετούσαν με τις _____ (σκούπες / σκούπα) τους.

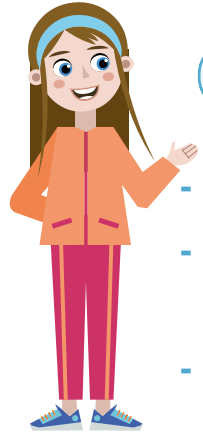
18 Συμπληρώνουμε με τα οριστικά άρθρα..

- Πολλά παιδιά διαβάζουν βιβλία από _____ κινητές βιβλιοθήκες.
- Τα βιβλία _____ βιβλιοθήκης του σχολείου είναι καινούρια.
- Οι εικόνες _____ σελίδων _____ βιβλίου μου είναι ωραίες.
- _____ ιστορίες _____ πατρίδας μου είναι συγκινητικές.
- Τα χρώματα _____ σημαιών κάθε χώρας είναι διαφορετικά.

19 Η Αλίνα θέλει να δανειστεί ένα βιβλίο γνώσεων. Συμπληρώνουμε τον διάλογο που έχει με τη βιβλιοθηκονόμο:

να δανειστώ | κάρτα δανεισμού | δανείζομαι | δανειστική

- Μπορώ _____ βιβλία από τη Βιβλιοθήκη;
- Βέβαια. Η Βιβλιοθήκη μας είναι _____.
Ποιο βιβλίο θα ήθελες;
- Μου αρέσει να _____ βιβλία για δεινόσαυρους». Θέλω να μάθω γι' αυτούς.
- Πολύ ωραία! Σου ετοιμάζω μια ηλεκτρονική _____.
- Σας ευχαριστώ πολύ!

20 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τα ουσιαστικά της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

1. Τα γράμματα των _____ (πινακίδα) είναι κεφαλαία.
2. Στα παιχνίδια της _____ (φαντασία) μου γίνομαι ιππότης!
3. Οι _____ (σελίδα) του βιβλίου ήταν γεμάτες μαγευτικές _____ (εικόνα).
4. Η συνεργασία των _____ (ομάδα) είναι σημαντική.
5. Διαβάζω το βιβλίο με τίτλο: «Η ζωή των _____ (μέλισσα)».

Η φωλιά των βιβλίων

21 Οι ήρωες συζητούν. Συμπληρώνουμε τους διαλόγους για κάθε σκηνή:

α. Ο Αμίρ ξεκινά να μαζεύει βιβλία. (στον πόλεμο)

Κοίτα, βρήκα _____

Θα είναι _____

β. Ακόμη και ο μπαμπάς της Νουρ δανείστηκε βιβλία μαγειρικής.

Σκέφτομαι να _____

Ναι, _____
έτσι θα _____

22 Η Νουρ και ο Αμίρ σκέφτονται πώς θα οργανώσουν και πώς θα λειτουργήσουν τη «μυστική βιβλιοθήκη». Γράφουν 2 κανόνες λειτουργίας ο καθένας. Μη ξεχνάτε, πρέπει να λειτουργεί με μεγάλη μυστικότητα.

1. _____
2. _____

1. _____
2. _____

«Η μέλισσα των βιβλίων»

23 Τι μπορεί να συνέβη μετά; Φανταζόμαστε και γράφουμε ομαδικά στην τάξη τη συνέχεια της ιστορίας.

24 Πώς φαντάζεσαι τον Οράτιο; Συμπληρώνουμε τον πίνακα με τα χαρακτηριστικά του. Έπειτα ζωγραφίζουμε ό,τι θέλουμε από την ιστορία, Πρέπει να δώσουμε κι έναν τίτλο.

Πώς είναι, τι φοράει;	Πώς είναι ο χαρακτήρας του;
φοράει γυαλιά	ευγενικός

Ελέγχω προσεκτικά το γραπτό μου για την παρουσίαση του βιβλίου. Βάζω .

1. Έγραφα τα στοιχεία του εξώφυλλου.	
2. Παρουσίασα τους ήρωες του βιβλίου. Έγραφα τα ονόματά τους με κεφαλαίο.	
3. Έγραφα λίγα λόγια για την αρχή, τη μέση και το τέλος της ιστορίας.	
4. Στο τέλος, ανέφερα το αγαπημένο μου σημείο και γιατί μου άρεσε.	
5. Ζωγράφισα τον ήρωα ή τη σκηνή που μου έκανε εντύπωση	

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

25 Διαβάζετε το κείμενο με τα κενά. Μετά συμπληρώνετε τα επίθετα και ξαναδιαβάζετε. Πώς σας φαίνεται τώρα;

φανταστικός | άγνωστος | γενναίος | μακρινός
αξέχαστος | καινούριος

Τα παιδιά ονειρεύονται ότι ζουν σε φανταστικούς κόσμους! Με ένα βιβλίο στα χέρια, γίνονται _____ ιππότες σε κάστρα, εξερευνητές σε _____ ζούγκλες ή ακόμα και αστροναύτες που ταξιδεύουν σε _____ πλανήτες. Εκεί συναντούν _____ φίλους και ζουν _____ περιπέτειες!

26 Συμπληρώνουμε τα κενά με τις λέξεις στον σωστό τύπο.

κηπουρική | λεξικό | Κατασκευές με χαρτί | ταξιδιωτικός οδηγός

1. Ο Μάρκος θα χρειαστεί έναν _____ για το ταξίδι στην Ιταλία.
2. Η γυναίκα του γίγαντα αγόρασε ένα βιβλίο _____ για να μάθει πώς να φροντίζει τα λουλούδια της.
3. Η Ούμα έψαξε τη λέξη «πελώριο» στο _____.
4. Ο Φίλιππος βρήκε οδηγίες, για να φτιάξει ένα καραβάκι, στο βιβλίο « _____ ».

27

Γράφουμε ρήματα ή φράσεις που δείχνουν πώς δημιουργείται ένα βιβλίο.

γράφω	... ένα βιβλίο
κοιμάμαι με...	

28 Λέω τη γνώμη μου για ένα βιβλίο.

Το βιβλίο αυτό μου αρέσει γιατί είναι _____, _____ και _____.

Το βιβλίο αυτό δεν μου άρεσε γιατί ήταν _____, _____ και _____.

29 Φτιάχνουμε σύνθετες λέξεις και τις συμπληρώνουμε στις προτάσεις.

1η λέξη	+	2η λέξη	σύνθετη λέξη
εικόνα	+	γράφω	εικονογράφος
πολύ	+	χρώμα	
τύπος	+	γραφείο	
βιβλίο	+	πωλη(τή)ς	
νεράιδα	+	σκόνη	
μακρύ	+	στενό	

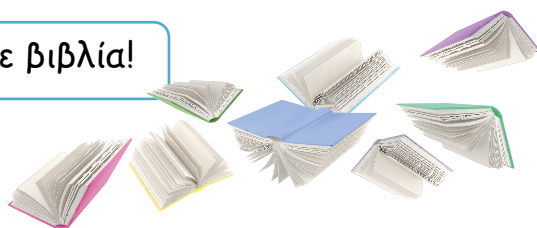

1. Ο εικονογράφος έχει μεγάλη φαντασία!
2. Αυτό το παραμύθι έχει _____ ζωγραφιές.
3. Ο _____ της γειτονιάς μου είναι πάντα γελαστός.
4. Το βιβλίο εκτυπώνεται και «δένεται» στο _____.
5. Ο άνεμος σκόρπισε τη _____ της Νεφέλης.
6. Τα τραπέζια της βιβλιοθήκης είναι _____.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

30 Συμπληρώνουμε τα κενά με τις προσωπικές αντωνυμίες.

Παιδιά, ελάτε να διαλέξετε βιβλία!

Ούμα _____ προτιμώ τα βιβλία για την άγρια φύση.
_____ τι προτιμάς;

Ίωνας _____ αρέσουν τα βιβλία με περιπέτειες.

Οδυσσέας Α, κι _____!

Φίλιππος Θέλεις να _____ δανείσω ένα βιβλίο;
Έχει τίτλο: «Πέντε μέρες στο βουνό».

Ελπίδα _____ ξέρω! Το είχα δανειστεί το Πάσχα από τη
δημοτική βιβλιοθήκη.

Ηλίας _____ άρεσε;

Ελπίδα Ναι, πολύ! _____ διάβασα σε τρεις μέρες!

31 Ενώνουμε τις προτάσεις που ταιριάζουν.

1. Διάβασα το παραμύθι.	α. Τη διάβασα.
2. Διάβασα την ιστορία.	β. Το διάβασα.
3. Διαβάζω τους άθλους του Ηρακλή.	γ. Τον διαβάζω.
4. Διαβάζω τον τίτλο.	δ. Τις διαβάζω.
5. Διαβάζω τις λέξεις.	ε. Τους διαβάζω.

32 Συμπληρώνουμε τους τίτλους των βιβλίων που σβήστηκαν.

- «Το μυστικό της χαμένης _____» (πολιτεία)
- «Οι _____ του μικρού σκαντζόχοιρου» (περιπέτεια)
- «Το ταξίδι μιας _____» (χιονονιφάδα)
- «Ο κόσμος των _____» (μέλισσα)
- «Η δύναμη της χρυσής _____» (ασπίδα)
- «Οι θεοί και οι _____» του Ολύμπου» (θεά)

33 Συμπληρώνουμε τα γράμματα που λείπουν και ανακαλύπτουμε τι συμβαίνει κάθε φορά που διαβάζουμε ένα βιβλίο.

Κάθε φορά που ανοίγω _____ ένα βιβλίο, ξεκινά _____ ένα ταξίδι.

Μέσα από _____ σελίδες του βιβλίου γνωρίζ _____ τους _____ ρωες.

Μαζί ζούμε πολλές περιπέτειες.

Το καλύτερο μέρος για να βρ _____ βιβλία είναι οι βιβλιο _____ και

τα βιβλιοπ _____ λεία. Από _____ βιβλιοθήκ _____ μπορείς να δαν _____ στ _____

βιβλία ενώ από το βιβλιοπωλ _____ ο να αγοράσεις.

34 Ο Ίωνας πήγε στη δημοτική βιβλιοθήκη. Αντιστοιχίζουμε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις.

- «Έχετε βιβλία με ζώα;»
- «Σε ποια κατηγορία θα τα βρω;»
- «Σε ποιο ράφι βρίσκονται τα βιβλία για τα δελφίνια;»
- «Για πόσες μέρες μπορώ να δανειστώ ένα βιβλίο;»

- «Στην κατηγορία Ζώα και φυτά.»
- «Βέβαια, βρίσκονται, στη μεγάλη αίθουσα.»
- «Για δύο εβδομάδες.»
- «Στο δεύτερο ράφι.»

8.1 Η ζωή στην πόλη και στο χωριό

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

- 1 Το αυτοκίνητο άλλαξε κατεύθυνση, για να ανέβει στο βουνό. Αναζητούμε τη λέξη «κατεύθυνση» στο λεξικό α'β'γ'.

Γράφουμε ένα παράδειγμα:

- 2 Διαβάζω και συμπληρώνω.

Η Ελπίδα πάει ένα ταξιδάκι με την οικογένειά της. Μαζί τους ταξιδεύει και η γατούλα τους, η Νινέτ. Την έχουν βάλει μέσα σε ειδικό ταξιδιωτικό καλάθι. Οι γατούλες δεν αγαπούν τα ταξίδια, γι' αυτό η Νινέτ είναι αναστατωμένη. Η Νινέτ κοιτάζει από το παράθυρο του αυτοκινήτου τα ταξιδιάρικα πουλιά στον γαλανό ουρανό. «Είναι ταξιδιώτες όπως κι εσύ», της λέει η Ελπίδα.

ο ταξιδιώτης - η ταξιδιώτισσα

- α. Βρίσκουμε στο κείμενο τις λέξεις της οικογένειας «ταξίδι». Συμπληρώνουμε τις ακτίνες.

- β. Χρωματίζουμε το μέρος που είναι ίδιο σε όλες τις λέξεις.
- γ. Γράφουμε τρεις δικές μας προτάσεις με τις λέξεις: «ταξιδιώτισσα, ταξιδάκι, ταξιδεύω» (σε όποιο πρόσωπο θέλουμε).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

- 3 Η παρέα των παιδιών κάνει διακοπές και πήγαν για εξερεύνηση στο χωριό.

Καθώς περπατούσαν, η Αλίνα πρόσεξε έναν παλιό χάρτη κάτω από μια πέτρα. Αμέσως η Ούμα τον ξεδίπλωσε και όλοι κοίταξαν προσεκτικά. Σε εκείνο το σημείο κάτι υπήρχε.

Ο Οδυσσέας σφύριξε στην Ίνα και εκείνη έτρεξε μπροστά και έσκαψε στο χώμα. Ο Φίλιππος και η Ελπίδα φώναξαν από χαρά. Μόλις είχαν βρει ένα μικρό ξύλινο κουτί. Ο Ηλίας το άνοιξε. Μέσα υπήρχαν παλιές φωτογραφίες, ένα κλειδί και... ένα σημείωμα!

«Η πιο φανταστική περιπέτεια!» φώναξε η Αλίνα.

Κυκλώνουμε όλα τα ρήματα του κειμένου που είναι στο Απλό Παρελθόν και τα γράφουμε εδώ.

1. προσέχω → _____ 6. ανοίγω → _____
 2. σφυρίζω → _____ 7. κοιτάζω → _____
 3. φωνάζω → _____ 8. σκάβω → _____
 4. ξεδιπλώνω → _____ 9. φωνάζω → _____
 5. τρέχω → _____

- 4 Συμπληρώνουμε και βάζουμε τόνο όπου χρειάζεται.

Παρελθόν (απλό)			
Ενικός	Πληθυντικός	Ενικός	Πληθυντικός
έσκαψ-α	σκάψ-αμε	σφύριξ-_____	σφυρίξ-_____
_____	_____	σφύριξ-ε <u>ς</u>	σφυρίξ-_____
_____	σκάψ- <u>ανε</u>	σφύριξ-_____	σφυρίξ-_____
_____	έσκαψ-_____	_____	_____

5 α. Βάζω τα ρήματα στο απλό Παρελθόν για να διαβάσω πώς πέρασε ο Ηλίας στη θάλασσα.

Το Σάββατο, η αδερφή μου, εγώ και η μαμά _____
 (αποφασίζουμε) να πάμε για μπάνιο σε μια κοντινή παραλία.
 Εκεί _____ (γεμίζω) νερό τα κουβαδάκια μας,
 _____ (χτίζω) κάστρα στην άμμο και _____ μαζέψαμε
 (μαζεύω) κοχύλια και βότσαλα. Στο τέλος τα πρόσωπά μας
 _____ (κοκκινίζει) από τον ήλιο.

- «Ποπό!» _____ (φωνάζει) η μαμά μόλις μας είδε.
 «Γρήγορα να πλυθείτε με δροσερό νερό».

β. Γράφω πώς πέρασα την περασμένη Κυριακή.
 Χρησιμοποιώ 4 ρήματα στο Παρελθόν

Την περασμένη Κυριακή.... _____

6 Βάζουμε τα ρήματα στον Απλό Μέλλοντα και μαθαίνουμε τι σκέφτεται ο Ίωνας.

Το επόμενο Σάββατο θα (καλώ) _____ καλέσω _____ στο σπίτι τη φίλη μου την Ελπίδα. Θα _____ (παίζω) με τον σκύλο μου, θα _____ (τρέχω) στον κήπο, και μετά θα _____ (ζωγραφίζω) με νερομπογιές. Αργότερα θα _____ (διαβάζω) ένα αστείο κόμικ που μου έφερε ο μπαμπάς.

7 α. Σχηματίζουμε τον Απλό Μέλλοντα.

ζωγραφίζω → θα ζωγραφίσω τρέχω → _____
 γράφω → _____ σκουπίζω → _____
 παίζω → _____ βάφω → _____
 στολίζω → _____ βρέχω → _____
 ράβω → _____

β. Γράφω μια ιστοριούλα χρησιμοποιώντας ρήματα που σχημάτισα στον Απλό Μέλλοντα (όλα τα πρόσωπα).

1. Για το πάρτι των παιδιών, ο μπαμπάς του Κώστα θα _____.
2. Η γιαγιά της Νατάσας _____.
3. Οι μαμάδες _____.
4. Όλα τα παιδιά μαζί _____.

8 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τα ρήματα στο Απλό Παρελθόν για να μάθουμε πού πήγε ο Ίωνας.

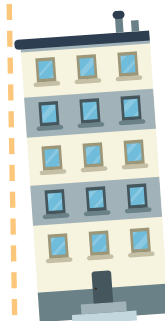
Ο παππούς μου κι εγώ πήγαμε στο πάρκο. Εκεί _____
 (ταΐζουμε) τις πάπιες στη λίμνη. Εγώ _____
 (σκαρφαλώνω) στα δέντρα και _____ (μυρίζω) τα
 πολύχρωμα λουλούδια. Όταν _____ (χυρίζουμε) στο σπίτι,
 _____ (ζωγραφίζω) στο μπλοκ μου μια λίμνη
 με πάπιες. _____ (Χαρίζω) τη ζωγραφιά στη μαμά μου.
 Αύριο _____ (χυρίζω) νωρίς από το σχολείο.
 _____ (διαβάζω) τα μαθήματά μου και _____
 (ακούω) μουσική. Με τον μπαμπά _____ (γράφω)
 ένα μήνυμα στη γιαγιά στο νησί.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

9 Διαγράφουμε σε κάθε σειρά τη λέξη που δεν ανήκει στην ίδια οικογένεια.

- ουρανός | ουρά | ουρανοκατέβατος | ουρανοξύστης
- χωριουδάκι | χωρικός | χωριό | χορεύω
- κατάστημα | πολυκατοικία | μονοκατοικία | κατοικίδιο
- πολίτης | πολιτεία | πολυθρόνα | πολιτισμός

10 Αντιστοιχίζουμε τις λέξεις που έχουν την ίδια σημασία.

- σουβενίρ
- ασανσέρ
- γκολ
- κομπιούτερ
- μετρό

- ανελκυστήρας
- αναμνηστικό
- τέρμα
- ηλεκτρικός, υπόγειος σιδηρόδρομος
- ηλεκτρονικός υπολογιστής

11 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με επίθετα όπως στο παράδειγμα.

Αγόρασα αυτό το καταπληκτικό παιχνίδι.
 Αυτό το παιχνίδι είναι καταπληκτικό.

- Η νονά μου μένει σε μια _____ μονοκατοικία στο Αθηρό.
 Αυτή είναι η _____ μονοκατοικία της νονάς μου.
- Κάναμε μια _____ βόλτα με το караβάκι.
 Η βόλτα με το караβάκι ήταν _____.
- Ο Πύργος του Άιφελ είναι _____.
 Θαυμάσαμε τον _____ Πύργο του Άιφελ.

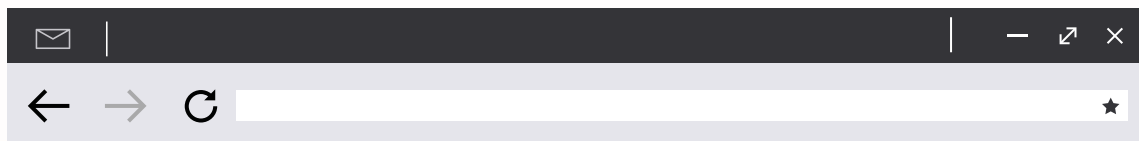
12 Αντιστοιχίζουμε.

1. Γράμμα (επιστολή) 2. Ηλεκτρονικό μήνυμα (e-mail)

- α. Φτάνει αμέσως στον παραλήπτη.
- β. Το γράφουμε με μολύβι σε χαρτί.
- γ. Το ρίχνουμε σε ταχυδρομικό κουτί.
- δ. Δεν χρειάζεται χαρτί ή φάκελο.

13 Βάζουμε αριθμούς στις προτάσεις για να διαβάσουμε το ηλεκτρονικό μήνυμα που έστειλε η Νίνα στην ξαδέρφη της Σοφία, στην Ελλάδα.

- α. Μου λείπεις πολύ και ανυπομονώ να σε δω το καλοκαίρι που θα έρθω στην Ελλάδα.
- β. Χθες πήγα σε ένα πάρκο και είδα πολλά καγκουρό και κοάλα. Ήταν τόσο χαριτωμένα!
- γ. Με πολλή αγάπη, Νίνα
- δ. Τι κάνεις; Εδώ στην Αυστραλία ο καιρός είναι πολύ ζεστός.
- ε. Μένουμε στο Σίδνεϋ. Η πόλη έχει την Όπερα που είναι σαν καράβι με λευκά πανιά. Υπάρχουν πάρα πολλά πάρκα.
- στ. Αγαπημένη μου Σοφία,

1

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ Ηλεκτρονικό μήνυμα

14 Διαβάζουμε πάλι στη σελ. 73 του ΒΜ το ηλεκτρονικό μήνυμα που έστειλε η Νίνα στους παλιούς συμμαθητές της. Ετοιμάζουμε την απάντηση μας.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

15 Συμπληρώνουμε τις προτάσεις με τη λέξη «παππούς» στον τύπο που ταιριάζει.

1. Θα πάμε βόλτα με τον _____ και τη γιαγιά στο πάρκο.
2. Η φασολάδα είναι το αγαπημένο φαγητό του παππού μου.
3. _____ λένε ιστορίες από τη ζωή τους.
4. Με τους παππούδες μου διαβάζουμε παραμύθια.
5. Τα παιδιά των _____ μας είναι οι γονείς μας.

ο παππούς (αρσενικά σε -ους)		
	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομαστική	ο _____	οι παππούδες
Αιτιατική	τον _____	τους _____
Γενική	του _____	των _____

16 Συμπληρώνουμε τα κενά με τα ουσιαστικά.

βοριάς | αστερίας | γείτονας | ψαράς

1. Στην αμμουδιά βρήκα πολλούς _____.
2. Τα παιδιά των _____ μας είναι φίλοι μου.
3. Στο δελτίο καιρού μάθαμε για τους δυνατούς _____ στο νησί.
4. Τα δίχτυα των _____ στην Καλαμάτα είναι πάντα γεμάτα.

17 Διαλέγουμε τον σωστό τύπο.

1. Η θεία μου φτιάχνει τον χαλβά / χαλβάδων με σταφίδες.
2. Άκουσα τη φωνή του μπαμπάς / μπαμπά μέσα από το γκαράζ.
3. Ποιο φρούτο προτιμάς, την μπανάνα ή τον ανανά / ανανάδων;

4. Με τα χρήματα του κουμπαράδες / κουμπαρά, θα αγοράσω ένα καινούριο ποδήλατο.
5. Βοήθησέ με να μεταφέρω τους κουβάς / κουβάδες με το νερό.

18 Ξαναγράφουμε τις προτάσεις γράφοντας τα ρήματα στο παρόν.

Παρελθόν →	Παρόν
Το βράδυ άναψαν όλα τα φώτα.	Το βράδυ <u>ανάβουν</u> όλα τα φώτα.
Τα λουλούδια <u>άνθισαν</u> .	
<u>Κάναμε</u> βόλτα με το караβάκι.	
Εσείς <u>διαβάσατε</u> βιβλία για την άγρια φύση;	
Η Άννα <u>έφτιαξε</u> ένα κολάζ με φωτογραφίες.	

19 Ενώνουμε τα ρήματα με τις καταλήξεις τους.

- ψα

- σα

- ξα

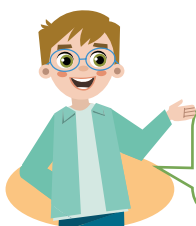
1. μάζε _____
2. άνοι _____
3. κάθι _____
4. ζωγράφι _____
5. πότι _____
6. έτρε _____

20 «Το βουνό»

Βάζουμε τα γεγονότα στη σωστή σειρά.

	Η θάλασσα ήταν βαθιά και το βουνό δεν ήξερε κολύμπι.
	Το βουνό έγινε νησάκι και έπαιζε με τα άλλα νησιά.
1	Το βουνό ξεκίνησε για ένα μπάνιο στη θάλασσα.
	Το βουνό κόλλησε στον πάτο της θάλασσας.
	Η μαμά του, η οροσειρά, έστειλε πανιά για να το φέρει πίσω.

Παιδιά, μου αρέσει περισσότερο να ταξιδεύω με μεγάλα πλοία στη θάλασσα.

Α, ναι! Εμένα μου αρέσουν τα ταξίδια με αυτοκίνητο σε βουνά.

21 Βρίσκουμε 10 λέξεις που έχουν σχέση με το «βουνό» και τη «θάλασσα».

Ο	Ρ	Ο	Σ	Ε	Ι	Ρ	Α	Ι	Κ
Χ	Γ	Τ	Θ	Φ	Α	Χ	Ν	Μ	Ο
Α	Κ	Ρ	Υ	Ψ	Ω	Ν	Ε	Σ	Ι
Ρ	Σ	Ρ	Γ	Κ	Ο	Ρ	Φ	Η	Λ
Α	Ο	Λ	Ι	Μ	Α	Ν	Ι	Α	Α
Δ	Ν	Κ	Α	Ρ	Α	Β	Ι	Α	Δ
Ρ	Δ	Ε	Λ	Φ	Ι	Ν	Ι	Α	Ε
Ε	Β	Γ	Ο	Ρ	Γ	Ο	Ν	Ε	Σ
Σ	Ρ	Ε	Σ	Α	Ζ	Ρ	Υ	Θ	Γ

22 Γράφουμε με μικρά γράμματα τις λέξεις που βρήκαμε.

ΒΟΥΝΟ → _____, _____, _____,
 _____, _____.

ΘΑΛΑΣΣΑ → _____, _____, _____,
 _____.

23 Αντιστοιχίζουμε τις λέξεις με τους ορισμούς.

1. η κορυφή
2. η οροσειρά
3. η χαράδρα
4. η γοργόνα
5. η κοιλάδα

- α. πολλά βουνά μαζί
- β. μεγάλη περιοχή γης που βρίσκεται ανάμεσα σε βουνά
- γ. θαλάσσιο μυθικό πλάσμα
- δ. το ψηλότερο σημείο ενός βουνού.
- ε. βαθύ και στενό άνοιγμα ανάμεσα σε δύο βουνά, φαράγγι

24 Συμπληρώνουμε με τις λέξεις της άσκησης 23.

1. Η _____ σχηματίζεται ανάμεσα σε δυο βουνά.
2. Είδα σε έναν πίνακα ζωγραφικής τις _____ να κολυμπούν γύρω από ένα καράβι.
3. Οι _____ των βουνών είναι πάντα χιονισμένες.
4. Η Πίνδος είναι η μεγαλύτερη _____ της Ελλάδας.
5. Στο βάθος της _____ έτρεχε ορμητικά ένα ποτάμι.

25 Γράμμα από τον πλανήτη Άρη

Πλανήτης Άρης, 9 μ.μ.

Αγαπητέ μπαμπά και αγαπητή μαμά,

Ε, λοιπόν, ναι, βρίσκομαι στον πλανήτη Άρη. Μη με ρωτάτε πώς έφτασα ως εδώ. Είναι μυστικό. Να ξέρετε, όμως, ότι πολύ μου αρέσει εδώ στον πλανήτη. Οι Αρειανοί μπορεί να είναι χάλια από εμφάνιση, αλλά από συμπεριφορά είναι σούπερ.

Εντάξει κάποια πράγματα είναι λίγο αλλόκοτα. Δε μιλάω για τους σκαραβαίους που τους μασουλάνε οι Αρειανοί σαν να είναι φιστίκια. Και στη γη υπάρχουν πράγματα που δεν τρώγονται με τίποτα. Όπως, για παράδειγμα, οι μπάμιες.

[...] Να είστε καλά και στο επανιδείν, ελπίζω.

Θανάσης

Μπερνάρ Φριό, Ιστορίες στο τάκα-τάκα

26 Οι Αρειανοί μάς έστειλαν ένα μήνυμα. Τι να λέει άραγε;

A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I	K	Λ	M
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

N	Ξ	O	Π	P	Σ	T	Υ	Φ	X	Ψ	Ω
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

1. 16-15-11-20
_____	4. 3-13-24-17-9-18-15-20-12-5
_____
2. 8-18-5-11-1-12-5
_____	5. 1-16-15
_____
3. 13-11-8-1-18
_____	6. 10-15-13-19-1
_____

27 Ο Γκιούλιβερ προσπαθεί να μιλήσει με τον κάτοικο του νησιού. Παίζουμε τον διάλογο.

Γιατί με δέσατε;

Ποιος είσαι;

28 Βάζω σε σειρά την ιστορία του Γκιούλιβερ.

- Μια δυνατή καταιγίδα βύθισε το πλοίο.
- Ο Γκιούλιβερ κολύπησε μέχρι την ακτή.
- 1 Ο Γκιούλιβερ άρχισε να δουλεύει σε ένα πλοίο.
- Ο Γκιούλιβερ με τους συντρόφους του μπήκε σε μια βάρκα.
- Ο δυνατός άνεμος αναποδογύρισε τη βάρκα.
- Όταν ξύπνησε ήταν δεμένος από την κορφή ως τα νύχια.

Ελέγγω προσεκτικά το γραπτό μου. Βάζω

1. Έγραφα σωστά τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.	
2. Πάνω αριστερά έγραφα έναν χαιρετισμό	
3. Έκανα ερωτήσεις: Πώς περνάς, τι έμαθες φέτος; Σου αρέσει...;	
4. Έγραφα τα δικά μου νέα ή τον λόγο που στέλνω το μήνυμα.	
5. Τελείωσα το μήνυμα με μια σκέψη ή επιθυμία.	
6. Κάτω αριστερά έγραφα έναν χαιρετισμό και το όνομά μου.	

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

29 Κυκλώνω τον σωστό τύπο.

1. Αύριο θα πάμε σε ένα **ταξιδιωτικό / ταξιδιάρικο** πρακτορείο .
2. Ο παράξενος **ταξιδιάρης / ταξιδιώτης** ήταν από την Ιαπωνία.
3. Έκανα ένα πολύωρο **ταξίδι / ταξιδάκι** μέχρι την Αυστραλία.
4. Γύρισε όλη τη γη **ταξιδεύοντας / ταξίδεψε** με ποδήλατο.
5. Λέω να κάνω ένα **ταξιδιάρικο / ταξιδάκι** το τριήμερο της Πρωτομαγιάς.

34 Διαλέγω τον τύπο του ρήματος που ταιριάζει.

1. Φέτος στις διακοπές **μαζέψαμε / θα μαζέψουμε** κοχύλια από την Ελαφόνησο.
2. Το επόμενο Σάββατο **θα φυτέψουμε / φυτέψαμε** λουλούδια στην αυλή του σχολείου.
3. Το Πάσχα **ταξιδεύουμε / θα ταξιδέψουμε** στην Κοζάνη.
4. Αύριο το πρωί, η ομάδα μας **θα οργανώσει / οργάνωσε** το ταξίδι για τα Μετέωρα.

- **35** Με τη βοήθεια του δασκάλου ή της δασκάλας μας κάνουμε βιντεοκλήση με τα παιδιά μιας τάξης σε άλλο μέρος της Ελλάδας. Ετοιμάζουμε ερωτήσεις που θέλουμε να τους κάνουμε, όπως:

Πώς είναι το μέρος που ζείτε;

Πού παίζετε;

Πώς είναι η γειτονιά σας;

Σας αρέσει ο τόπος σας;

Πηγές κειμένων - εικόνων

5η ενότητα	
Σελ. 18	«Ο Ιάκωβος συναντά έναν δεινόσαυρο» Η μαγική βιβλιοθήκη, Τζώρτζια Μουτζουροπούλου, Εκδόσεις iWrite, 2023, Διασκευή
6η ενότητα	
Σελ. 30	«Καλώς τον κύριο ΚΟΚ» Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, Συγγραφέας: Ελένη Πιτσιδοπούλου, Εικονογράφος: Γαρυφαλιά Λευθήρη, Εκδόσεις Κέδρος, 2007, (Διασκευή, χωρίς σελιδαρίθμηση)
7η ενότητα	
Σελ. 44	«Η ιστορία του χαρτιού» Συγγραφική ομάδα με πληροφορίες από «Η ιστορία του χαρτιού», Εκδόσεις: Μικρή Ανακάλυψη, 1984, Τίτλος Πρωτοτύπου: L'histoire de la feuille de papier Συγγραφέας: Odile Limousin, Μετάφραση – Επιμέλεια: Πέτρος Βουνιώτης
8η ενότητα	
Σελ. 44	«Γράμμα από τον πλανήτη Αρη» Μπερνάρ Φριό, Μετάφραση Ξένια Καλογεροπούλου, ΠΑΤΑΚΗΣ, 2017, Ιστορίες στο τάκα-τάκα

Οι φωτογραφίες του βιβλίου είναι από Freerik, Adobe Stock και από ιδιωτική συλλογή.

